

KURIER ZACHODNI

ul. Św. Anny 12.
Biblioteka Jagiell.

»ISKRA«

ROK XXVII

Sobota, 4 stycznia 1936 r.

Nr. 4

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową **2.50** zł.

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. niszczona ryczałtem.

Wczoraj zabrali głos obrońcy zamachowców ukraińskich

Sąd skazał jednego z adwokatów na grzywnę.

WARSZAWA, 3.1 (tel. wł.). Na dzisiejszym posiedzeniu Sądu okręgowego w procesie przeciwko zamachowcom ukraińskim przemawiali obrońcy.

Na wstępie obrona złożyła wniosek o odroczenie rozprawy do dnia 10 stycznia, aby obrońcy mogli zapoznać się lepiej z treścią oskarżenia.

Wniosek ten został przez sąd odrzucony. Pierwszy przemawiał adwokat Horbowy. Na wstępie swego przemówienia scharakteryzował on stosunki polsko-ukraińskie od najdawniej-

szych czasów. Następnie zaatakował ostro akt oskarżenia, dowodząc, że jest on zamało przekonujący. Dalszy ciąg swego przemówienia adw. Horbowy poświęcił obronie oskarżonych: Czornyja, Kaczmarzkiego, nieobecnego zabójcy Maciejki i Bandery. Drugi zabrał głos adw. Szłapak. W gwałtownym swym przemówieniu sta-

wiał on zarzuty, uwiaczejając godności państwa, wobec czego sąd skazał go na grzywnę.

Znaczną część dzisiejszego swego przemówienia adw. Szłapak poświęcił oskr. Karpińcowi.

Jutro przemawiać będzie w dalszym ciągu adw. Szłapak i inni obrońcy.

Noworoczne depesze GRATULACYJNE

WARSZAWA, 3.1 (tel. wł.). Z okazji Nowego Roku Pan Prezydent Rzeczypospolitej wymienił depesze gratulacyjne z królem Rumunii, królem Bułgarii, prezydentem republiki austriackiej, regentem Węgier, królem Grecji, prezydentem republiki czechosłowackiej, regentem Jugosławii, prezydentem republiki fińskiej, królem Afganistanu i cesarzem Iranu.

Venizelos powraca DO GRECJI

ATENY, 3.1 Jak donosi prasa ateńska Venizelos, znajdujący się obecnie zagranicą na wygnaniu, a ostatnio w Warszawie, ma zamiar powrócić zaraz po wyborach ustawodawczych, które się odbędą w dniu 26 bm., do kraju i osiedlić się na Krete w mieście Halepa.

Rząd grecki nosi się z zamiarem przyjęcia spowrotem na służbę państwową tych zwolnionych po powstaniu w dniu 1 marca ub. roku niezadorników z obywatelstwa venizelistów, którzy nie brali bezpośredniego udziału w buncie powyższym.

Przed 15 stycznia r. b.

ukazą się nowe dekryty gospodarcze

WARSZAWA, 3.1 (tel. wł.). Dzisiaj odbyło się posiedzenie Komitetu ekonomicznego ministrów na którym omówiono dalsze zarządzenia gospodarcze, oraz projekty paru dekretów, jakie jeszcze przed 15 bm. mają się ukazać.

Będą to dekryty gospodarcze, z se-

riji wydawanych na podstawie pełnomocnictw udzielonych przez izby ustawodawcze Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej.

Dekryty te dlatego ukazać się muszą do 15 bm., że w dniu tym wygasają pełnomocnictwa.

Wydalenie Polaków

Z CZECHOSŁOWACJI

MORAWSKA OSTRAWA, 3.1 (tel. wł.). Wydalenia obywateli polskich z Czechosłowacji nie ustają. Urząd powiatowy w czeskim Cieszynie wydał *Kozla Andrzeja*, zamieszkałego w Cieszyńsku od r. 1920.

Dyrekcja policji w Morawskiej Ostrawie wydalila kupca *Samuela Jasęgo*, zamieszkałego w tem mieście od lat 3 oraz *Krawczyka Emanuela*, przebywającego w Morawskiej Ostrawie od urodzenia, ojca 6 dzieci.

Demonstracje

STUDENTÓW CHIŃSKICH

LONDYN, 3.1 (tel. wł.). Studenci chińscy protestują ostro przeciwko odrywaniu poszczególnych prowincji chińskich i tworzeniu autonomicznych republik. Dzisiaj wyruszyło pieszem z Pekinu do Nankinu, odległego o 600 km. 200 studentów. Za maszerującymi posuwają się 5 samochodów ciężarowych z żywnością.

Dzisiaj odbyły się burzliwe demonstracje studentów w Kantonie. Szereg demonstracji zapowiedziano również na jutro.

Zamknięcie dostępu NOWYM HITLEROWCOM

BERLIN, 3.1. Generalny sekretarz partii narodowo-socjalistycznej, Stark, ogłasza zamknięcie przyjmowania nowych członków do partii. Wyjątek na przyszłość stanowić będą kandydaci przychodzący do partii z formacji młodzieżowej hitlerowskiej. „National Socialistische Partei Korrespondenz” oraz dzienniki podają tę wiadomość bez komentarzy.

Okrety, samoloty i wojsko

koncentruje Francja na Morzu Śródziemnym

PARYŻ, 3.1. (Tel. wł.). Według krążących tu pogłosek plany angielsko-francuskiej współpracy wojskowej na lądzie, morzu i powietrzu zostały już

Zwyżka ceny węgla W ANGLJI

LONDYN, 3.1. Z dniem wczorajszym weszła w życie uchwalona przez właścicieli węgla podwyżka ceny węgla na wewnętrznym rynku angielskim, wynosząca 2 sh. na tonie. Podwyżka ta będzie przeznaczona na utworzenie funduszu, z którego zaspokojone być mają żądania górników w sprawie podniesienia skal zarobków w górnictwie węglowym. W ten sposób związek właścicieli kopalni spodziewa się uniknąć powstania strajku górników w Anglii.

WARSZAWA, 3.1. (Tel. wł.). Sprawa wysokości uposażeń pracowników samorządowych została osiadcnie wyjaśniona na konferencji w Ministerstwie spraw wewnętrznych, na której p. wiceminister Korsak wyjaśnił delegacji, złożonej z 5 przedstawicieli związków pracowników samorządowych, że obecna wysokość uposażenia pracowników samorządowych będzie

utrzymana.

Pracownicy stali będą zaszerogowani do najbliższej grupy uposażeniowej podług norm sprzed 1-go grudnia 1935 roku. Różnicę, wynikającą z zaszerogowania otrzymają w postaci do datku wyrównawczego.

W ten sposób obliczona wysokość uposażenia będzie mniejsza o kwotę specjalnego podatku od wynagro-

Nieudany lot rekordowy francuskich lotników

KAIR, 3.1 (tel. wł.). Lotnicy francuscy Saint Exupery i Prewol zostali odnalezieni. Jak wiadomo, zamierzali oni dokonać lotu do Saigona. Od kilku dni brak było o nich wszelkich wiadomości, co zaniepokoiło nie tylko koła lotnicze, ale i opinię publiczną francuską, która z uwagą śledziła wiadomości o locie popularnych lotników.

Lotników francuskich odnaleziono w odległości 150 km. na wschód od Kairu. Błądzili oni od 3 dni na pu-

styni.

Odwiezieni do Kairu lotnicy oświadczyli, iż w nocy z 29 na 30 grudnia samolot ich zderzył się podczas lotu na małej wysokości z wyniosłością terenu i cały zapas ropy został stracony. Wobec uszkodzenia samolotu i zniszczenia rezerwuaru z wodą, lotnicy udali się pieszem w kierunku zachodnim, posługując się kompasem. W odległości 150 km. na wschód od Kairu spotkali ich beduini, którzy przyjęli ich z całą gościnnością.

dzeń na okres obowiązyjący od dwóch lat, przewidziany w jednym z dekretów oszczędnościowych.

Co się tyczy pracowników kontraktowych, to ich uposażenia będą regulowały umowy. Ewentualne zmniejszenie tych wynagrodzeń będzie dopuszczalne jedynie za wypowiedzeniem ustawowo przewidzianem.

Wyjaśnić jeszcze należy, że do 1-go kwietnia r.b., t.j. do końca roku budżetowego, kwoty, ściągane z uposażeń pracowników samorządowych na podstawie specjalnego podatku od wynagrodzeń, wpływają do skarbu państwa. Od 1 kwietnia zaś wpływać będą do kas samorządów.

Oszczędność roczna samorządów z tego tytułu wyniesie około 15 milionów zł.

W odmętach morza TRAGEDIA STATKU SOWIECKIEGO

HELSINKI, 3.1 (tel. wł.). Fale wyrzuciły na brzeg fiński w okolicach Virolahdy szczątki okrętu i kabiny radiowej oraz żółki męczyzny i kobiety.

Ustalono na podstawie znalezionego pasa ratunkowego, iż są to szczątki statku „Lauritza”, sprzedanego na wiośnię rb. przez Finlandję Rosji sowieckiej. Statek załadowany żytem musiał zatonać, gdyż załoga nie zdążyła nawet nadać sygnału alarmowego.

Przypuszczają, że katastrofa nastąpiła podczas gęstej mgły sporodu zderzenia z innym okrętem.

200 razy płyną do Szwecji

STATEK Z POLSKIM WĘGLEM

GDYNIA, 3.1 (tel. wł.). W ostatnich dniach statek szwedzki „Trio” obchodził w Gdyni rzadki jubileusz. Statek ten bowiem poraz 200-ty wyruszył z Gdyni z ładunkiem węgla do Szwecji. Urząd Morski obdarzył kapitana statku „Trio” p. S. M. Svenssona pięknym podarkiem w postaci srebrnej papierośnicy z monogramem i stosownym napisem.

Wreczaniem podarku dokonał kapitan portu kmr. Kański w obecności generalnego konsula Szwecji iż Korona.

szczególno opracowane.

O mobilizacji floty francuskiej nie ma mowy, gdyż jest ona zbyt ciężka, a rząd brytyjski niema zamiaru wywieść żadnego nacisku na Francję w tym kierunku, zdając sobie sprawę, że mobilizacja taka wywołałaby w opinii publicznej Francji bardzo niekorzystne wrażenie. Niemniej nastąpiło pewne przegrupowanie we francuskich siłach zbrojnych. Atlantyka flota francuska otrzymała rozkaz odpłynięcia na zachodnie wybrzeże Afryki. Jednocześnie sztab generalny francuski zarządził wzmocnienie załogi wojskowej w Afryce północnej. W szczególności wielkie oddziały wojskowe skoncentrowane zostały w Tunisie.

Główny nacisk położony jest na lotnictwo. Dwie eskadry bombowe francuskie zostały odkomenderowane z Fran-

cji północnej do Francji południowej. Laval miał podobno oświadczyć Anglikom, że Francja posiada do dyspozycji na morzu Śródziemnym 400 hydroplanów wojskowych.

Wielka Brytania ze swej strony skoncentrowała w okolicach morza Śródziemnego, a przedewszystkiem w Egipcie, około 100 samolotów wojskowych.

Gdyby wtęwe wszelkim przewidywanom doszło do konfliktu zbrojnego, z Włochami Anglia prawdopodobnie nie broniałaby Malty, która ze względu na bliskość wybrzeży włoskich jest niebezpieczna do utrzymania i wysłałaby większość swych okrętów wojennych na obydwa końce morza Śródziemnego, gdzie byłyby zabezpieczone przed atakami samolotów i okrętów włoskich.

FABRYKA CUKRÓW JAN ZIÓŁKOWSKI

I CZEKOLADY W WARSZAWIE

POLECA: pierwszorzędnej jakości swoje wyroby: karmelki, czekoladki, marmeladki, bombonierki i łomy. Wszędzie do nabycia

STRASZNE ZNIWO WOJNY

na frontach afrykańskich

LONDYN, 3.1. (Tel. wł.). Abisyńskie ministerstwo wojny ogłosiło komunikat, w którym twierdzi, że doniesienia włoskie, jakoby w Daggah Bur zamordowano wziętego do niewoli lotnika włoskiego, a głowę jego triumfalnie obnoszono po ulicach Harraru, są kłamstwem, a celem jego jest usprawiedliwienie ostatnich barbarzyńskich metod, jakie Włosi stosują na obu frontach.

Na południu od Makalle mimo onegdajszego ataku gazowego, Abisyńczycy ponownie usiłowali zdobyć miasto. Napór abisyński był tak silny, że Włosi musieli się cofnąć. Upojone triumfem wojska rasa Seyuma, prac naprzód, wpadły w zasadzkę gazową, która kosztowała wiele ofiar. W zagazowanym terytorjum pozostało około 500 wojowników; nie ulega wątpliwości, że wszyscy oni zginą, bowiem wszelka pomoc udaremniona została przez zaporowy ogień ciężkiej artylerji, skoncentrowanej obecnie pod Makalle.

W rejonie Tembien Abisyńczycy notują szereg poważnych sukcesów. M. in. udało im się zwaćć w zasadzkę i wybić do ostatniego człowieka oddział wywiadowczy, złożony z 40 asterów, którym dowodzili dwaj biali oficerowie.

Do Dessie sprowadzono 8 jeńców włoskich: czterech oficerów i czterech podoficerów, którzy stawieni zostali przed oblicze cesarza. Halle Selassie polecił odtransportować jeńców do Addis Abeby.

W Dessie ogłoszony został komunikat o strąceniu w pobliżu Makalle samolotu włoskiego. Kilka samolotów włoskich, szybujących na nieznacznej wysokości rzuciło bomby na maszerujące w stronę Makalle oddziały rasa Mulugety. Ponieważ Włosi używali bomb zapalających, nie zdołali w szeregach abisyńskich wyrządzić żadnych strat.

Samoloty poszywały dalej na południe i ostrzeliwały z karabinów maszynowych mieszkańców wioski Kebtia w prowincji Wokait. W wiosce nie było żadnego oddziału wojskowego, to też wieśniacy postanowili się sami bronić. Poczęli ostrzeliwać samoloty ze swej starożytniej broni. Jeden z aparatów trafiony w motor runął na

ziemię. Cała załoga, złożona z czterech osób, zginęła.

Na froncie południowym przygotowywana jest lokalna ofenzywa włoska, której celem będzie opanowanie prowincji Bail, przez co wzmocniona zostanie pozycja obronna wojsk gen. Graziani.

Pozatem Włosi ograniczają się do bombardowania oddziałów abisyńskich i wiosek przez samoloty. Okazuje się, że zrzucone bomb gazowych pod Dolo nie było wypadkiem osobnym samoloty włoskie na froncie południowym zabierają na swe niszczycielskie rajdy stale bomby gazowe i zapalające. Według abisyńskich wiadomości w niektórych wioskach wyginęła od gazów cała ludność. Szczegółów tych strasznych hekatomb nie zdołano narazie uzyskać, bowiem zniszczone wioski leżą przeważnie daleko od szlaków karawanowych i ko-

munikacja z niemi jest bardzo utrudniona. Miasto Daggah Bur było wprawdzie bombardowane przez cztery samoloty włoskie. Powstałe od bomb zapalających pożary zdołano ugasić.

PONOWNA MOBILIZACJA

LONDYN, 3.1. (tel. wł.). Z Addis Abeby donoszą, że w prowincji Tigre przeszło na stronę abisyńską 30 podoficerów i 130 askarisów, walczących dotychczas po stronie włoskiej.

W Addis Abebie, Harrarze i innych miejscowościach ogłoszono ponowną mobilizację.

WYRAZY WSPÓŁCZUCIA

WARSZAWA, 3.1. (tel. wł.). Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża przesłał do szwedzkiego C. K. depeszę z wyrazami współczucia, w związku ze zbombardowaniem szwedzkiego ambulanżu w Dolo przez samoloty włoskie.

Kościół zapadł się w oczach okolicznej ludności

ATENY, 3.1. (tel. wł.). W miejscowości Kasritisi pod Patrasem na Peloponezie zniknął nagle kościół wznoszący się na niemiłym wzgórzu.

Świątynia zapadła się w oczach okolicznej ludności.

Przybiegli na miejsce stwierdzili z przerażeniem, że teren wynoszący ponad 300 m. kw., na którym znajdował się kościół w otoczeniu parku i sadów, zniknął skutkiem obsunięcia się

ziemi na znaczną głębokość.

Na szczęście wypadek ten nie pociągnął za sobą ofiar w ludziach.

Mieszkańcy miasteczka ogarnięci paniką, bojąc się aby lada chwila nie spotkał ich ten sam los. Część mieszkańców porzuciła swe domostwa i przeniosła się do Patras.

Wśród przesądnej ludności niezwykła katastrofa zrobiła kolosalne wrażenie.

Walka ze światem zbrodni w Stanach Zjednoczonych

CHICAGO, 3.1. (Tel. wł.). Aresztowanie bandyty Tommy Touchy wywołało wielki popłoch w kołach zorganizowanych przestępców chicagowskich. Tommy Touchy był jednym z 6-ciu braci, którzy zorganizowali wielką szajkę porywaczy. Należało do niej przeszło 100 zbrojnych. Banda była świetnie uzbrojona i wyspecjalizowała się w t. zw. „kidnappingu”, czyli porwaniu dzieci milionerów, dyrektorów i prezesów wielkich towarzystw przemysłowych i t. d. Ogółem, według

informacji policji chicagowskiej, banda Tommy Touchy dokonała 30 porwań. Okup, jaki płacili bandytom rodziny porwanych, przewyższał pół miliona dolarów.

Tommy Touchy nie ograniczał się jednakże do porwania dzieci bogatych ludzi, w celu uzyskania okupu. Dokonał on kilku zuchwałych napaść z bronią w ręku. Jedną z kradzieży przyniosła mu dochód 105 tys. dolarów.

Jeden z braci słynnego bandyty

Roger Touchy, odsiaduje karę więzienia za porwanie, którą sądy amerykańskie wyznaczyły, nie komulując orzeczeń poprzednich wyroków, wobec czego Roger Touchy, jak brzmiał ostatni wyrok, ma odsiedzieć w więzieniu 96 lat.

Trzej inni bracia bandyty polegli w utarczce z konkurencyjną bandą. Szósty brat Tommy Touchy zginął, jak przypuszczają, padł również z rek swych wrogów.

Policja amerykańska poszukiwała aresztowanego dzisiaj bandytę od dwóch i pół lat.

Oredzie kanclerza Hitlera

O SILE MILITARNEJ RZESZY.

Minister propagandy dr. Goebbels, odczytał przed mikrofonem radjostacji niemieckich oredzie noworoczne kanclerza Hitlera do partji narodowo-socjalistycznej.

Kanclerz powiedział między innymi:

Rok przyszedł będzie znowu rokiem zdecydowania i siły. Im bardziej wzraść będzie siła Rzeszy, znajdując swój widomy wyraz w odradzającej się armji tem bardziej przejęci będziemy ciężarem zobowiązań. Niemcy w nowym roku pozostaną również przedmurzem przeciwstawiającem się bolszewizmowi w imię kultury europejskiej. Celem dążeń niemieckich w nowym roku będzie „zachowanie pokoju zewnętrznego dla odzyskanego narodowego życia w czci i wolności”. Bez względu na to co może spotkać Niemcy, partja pozostanie trwałym i niezniszczalnym filarem niemieckiej siły życiowej.

Zapisujcie się na członków K.P.H.

CHARLES BARRY

Tajemnica Willi Mroków

Przekład Janiny Zawisza - Krasuckiej

46)

— Już panu powiedziałem — odparł Gilmartin, patrząc na figlarnie. — Odbyłem spacer aż do Portu Izaaka. Przedtem jeszcze byłem w Padstow.

Duncan zastanowił się nad tem, co detektyw mógł mieć na myśli, bo zdaniem jego Gilmartin od śniadania nie przecież dla samej sprawy nie robił.

— Straker zawiadomił mnie — opowiadał nadinspektor, gdy szli razem w kierunku pensjonatu — że nie wykryto ani śladu auta Aylward'a w rejonie, o którym pan wspominał. Okazuje się, że nie zatrzymywał się w żadnym garażu.

— Dziwne! — zamyślił się Gilmartin. — A zatem pozostaje jeszcze jedna rzecz do zrobienia, przeprowadzić badania nieco dalej. Przecież auto nie mogło zjechać na koniec świata bez benzyny.

— Wydałem już polecenia — odparł Liddell.

— Zawiadomiłem również wszystkie posterunki straży nadbrzeżnej, aby sprawdzono ślady opon samochodowych na drogach.

— Poco? — zdziwił się detektyw. — Ma pan jakieś podstawy do tych podejrzeń?

— Nie. Trzeba jednak próbować.

— Ponadto jeszcze jedna rzecz — ciągnął dalej nadinspektor. — Otrzymałem od Strakera raport Treleaven'a oraz zeznanie bufetowej. To ostatnie zgadza się z raportem policjanta. Oczywiście żadne z nich nie wspomina, że piwo było zatrute.

— A co z rysopisem tych dwóch mężczyzn?

— Straker załączył go również. Ale miał pan słusność, twierdząc, że rysopis podany przez tę dziewczynę, będzie dokładniejszy, niż rysopis policjanta.

— Ma pan przy sobie te zeznanie?

— Owszem. — Liddell wyjął z kieszeni kilka arkuszy papieru. — Oto są.

Gilmartin przejrzał papiery, nie przystając ani na chwilę.

— Hm! mruknął wreszcie. — Wysoki, siwe włosy na skroniach, krzaczaste brwi, gładko wygolony, w szarej czapce, Dziesiątki takich mężczyzn spotkać można w każdej chwili. Sprawdzamy teraz rysopis drugi. „Średniego wzrostu, wyglądał poważniej niż tamten wysoki mężczyzna, szarobniebieskie oczy, siwe włosy, nogi krótkie, jasnoszare flanelowe spodnie i szara sportowa marynarka, oraz szary miękki kapelus”. Hm! Jednym

słowem wszystko szare! Wie pan, nadinspektorze, że zupełnie straciłem zaufanie do zdolności obserwacyjnych Treleaven'a. Wiem, że rysopisy policjantów zazwyczaj bywają niedokładne, ale ten bije rekord.

— Jestonnie — przyznał Liddell. — Nic nie mówi. Ale niech pan przeczyta drugie zeznanie. Bufetowa wywiązała się lepiej z trudnego zadania.

Gilmartin powrócił do czytania.

— Ach! — zawołał po chwili. — Ten jest stanowczo lepszy. „Wyższy mężczyzna nie miał kawałka prawego ucha. Mówił tak, jakby był Australijczykiem”. A skąd ona wie, u diabła, jak mówią Australijczycy?

— Pytałem o to Strakera — wyjaśnił nadinspektor. — I okazuje się, że bufetowa była trzy lata w Nowej Zelandji.

— Aha. Jednym dalej. „Niższy mężczyzna miał oczy skośne, jak Chińczyk, ale Chińczykiem na pewno nie jest. Anglik — i mówi gwarą londyńską. Zauważyłam, że miał sztywny mały palec u prawej ręki”. Człowieku, ta dziewczyna to prawdziwy klejnot!

Liddell i Duncan dostrzegli, że Gilmartin był bardzo podniecony. Przyspieszył teraz kroku i musiał poprostu biec, chcąc go dogonić. Nie powiedział już nic więcej, dopóki nie dotarł do bramy „Widoku Oceanu”. Wówczas dopiero zapytał: (D. c. n.)

PRZEROSTY ETATYZMU

O WOLNE POLE DLA INICJATYWY PRYWATNEJ

Spoczątkiem nowego roku, jak to zresztą wynika z zapowiedzi p. wicepremiera inż. Kwiatkowskiego i ministra przemysłu i handlu dr. Góreckiego, rząd przystąpi do szczegółowego zbadania t. zw. przerostów etatystycznych, biorąc pod uwagę jedynie i tylko interes ogólny całego życia gospodarczego, a nie interesy tej czy innej instytucji państwowej, czy też samorządowej.

Sprawa etatyzmu została w Polsce nasświetlona w latach ostatnich nader szczegółowo, że przypomniemy tylko zbiorową ośmieszającą redakcją prof. Krzyżanowskiego „Etatyzm w Polsce” i ostatnią nader cenna rozprawę dr. Bernadzikiewicza pt. „Przerosty etatyzmu”.

Wszystkie te prace scharakteryzowały wyraźnie szkody, jakie życiu gospodarczemu w Polsce wyrządzają wybujałości etatystyczne, oparte na znikomych ciężarach (podatki, świadczenia społeczne) a nie liczące się zgoła z deficytami, jakie tego rodzaju etatyzm wleczę za sobą.

Ostatnio t. zw. konferencje regionalne dostarczyły rządowi sporo materiału, odnoszącego się do zagadnienia etatyzmu; materiały miały być brzemienne i obciążające — skoro rząd zdecydował się na zwołanie w tej sprawie drugiej konferencji z udziałem wybitnych przedstawicieli sfer gospodarczych. Konferencja ta odbędzie się dnia 10 stycznia r. b. i przypuszczać należy, że po jej odbyciu rząd zastosuje cięcia, które usuną przerosty a otworzą nieco szersze pole dla gospodarki prywatnej.

Jesteśmy głęboko przekonani, że przedstawiciele sfer gospodarczych nie zechcą ustosunkowywać się do przerostów etatyzmu z wata w rękę, lecz ocenią ich rolę tak, jak one na

to, z punktu widzenia całego naszego życia gospodarczego, zasługują. Walka z przerostami etatyzmu z czego sobie dobrze zdajemy sprawę, jest ciężka. Według obliczeń bowiem Najwyższej Izby Kontroli Państwa (vide

cytowana rozprawa dr. Bernadzikiewicza) działa w Polsce 1900 przedsiębiorstw państwowych i około 400 przedsiębiorstw samorządowych.

Około 60 proc. tych przedsiębiorstw konkuruje w sposób niezdrowy z

przedsiębiorstwami prywatnymi, wprawdając na rynek dezorientację, chaos, szerząc bezrobocie i pustostany wpływy podatkowe państwa i innych instytucji.

Na pierwszy plan likwidacyjny w dziale przedsiębiorstw państwowych powinny pójść te, które działają z pobudek zachłanności, a często nadmiernej fantazji, mającej wobec czynników nadzorczych świadczyć o zmyśle gospodarczym ich kierowników. Jedynym państwowym rzuciły się do klódek (!), warsztaty więzienne do wyrobu mebli, butów itd. Litanja długa, bardzo długa, od Lasów Państwowych począwszy a na więzieniu w Kaliszu skończywszy, która to placówka rzuciła się do wyrobu zabawek (!), ofiarowując je na 3 raty.

W dalszym szeregu obok tych przedsiębiorstw winny pod nóż wszelkie warsztaty i sidlepy szkolne. Manja zakładania sklepów poszła tak daleko, że nawet wojsko zakłada na miście sklepy pułkowe, zatrudniające w formie pracowników żołnierzy. Nawiasem potracimy o kina wojskowe, które, jak zapowiedziano, zostaną niebawem zlikwidowane.

Osobna uwaga należałaby się przerostom etatyzmu samorządowego.

Chcemy wierzyć, że ta sama energia, która towarzyszy rządowi w akcji z obniżką cen, stanie się również sprężyną do złamania szkodliwych przerostów etatyzmu. Inicjatywa prywatna oczekuje na rozszerzenie jej pola i w imię interesu całego życia gospodarczego Polski.

„Macie to, na co zasłużyliście!”

URZĘDOWE POTWIERDZENIE WIADOMOŚCI O ZBOMBARDOWANIU SZPITALA

Urzędowo została potwierdzona tu wiadomość, że podczas bombardowania przez lotników włoskich pozycji abisyńskich w Somalji jedna z bomb trafiła w namiot szwedzkiego Czerwonego Krzyża.

W związku z tą wiadomością udzielił ministerstwo prasy i propagandy następujących wyjaśnień:

Ofiarą bombardowania jest 2 rannych Szwedów, Niema natomiast zabitych.

Włoskie koła polityczne przypominają, że szwedzki następca tronu, zegnając szwedzka misję Czerwonego Krzyża oświadczył, iż przedsięwzięcie środki ostrożności, aby uniknąć niebezpieczeństw. Jest jednak rzeczą bardzo trudną dla samolotów szybujących na wielkiej wysokości rozróżnić namioty szwedzkie, zwłaszcza w Abisynji, gdzie nie bierze się dostatecznie pod uwagę znaczenia znaków Czerwonego Krzyża.

Prasa włoska omawiając fakt zombardowania obozu abisyńskiego podkreśla, że jest to akt represji za za-

bicie i ścięcie głowy włoskiemu lotnikowi, Minitti, który spadł na terenie abisyńskim i dostał się do niewoli. Wraz z bombami samoloty włoskie zrzucały ulotki głoszące co następuje:

„Zabiliście naszego lotnika, jeńca, obcinając mu głowę; przeciw wszelkim uświęconym prawom ludzkim i międzynarodowym, mocą których osoby jeńców są nietykalne i szanowane, Macie wzamian to, naco zasłużyliście!”

Wczoraj włoskie ministerstwo prasy powiadomiło o zamordowaniu dwóch lotników, którym obcięto głowy w okolicy Dagaburu.

Wszystkie te wiadomości zrodziły zagranicą pogłoski, że Włosi postanowili tytułem represji używać przeciw Abisyńczykom gazów trujących. Wiadomość ta nie została dziś ani potwierdzona, ani zaprzeczona przez ministerstwo prasy, które oświadcza, że włoskie ministerstwo kolonii zwróciło się w tej sprawie o wyjaśnienia do naczelnego dowódcy włoskiego w Afryce Wschodniej.

Fragm. z wielkich manewrów wojska japońskiego, które ostatnio zostały przeprowadzone z udziałem cesarza Japonii.

Król Leopold zwróci się DO LIGI NARODÓW

Król belgijski Leopold postanowił, wedle doniesień ze źródeł angielskich, zwrócić się w swej akcji pośrednictwa w konflikcie angielsko-włoskim wprost do Ligi Narodów, ponieważ wszelkie jego usiłowania w kierunku pozyskania dla tej akcji króla angielskiego Jerzego nie odniosły dotąd skutku.

Głównej przyczyny tych wysiłków króla belgijskiego szukać należy przede wszystkim w katastrofalnej sytuacji Belgii, spowodowanej polityką sankcyj. Belgijski handel zagraniczny skurczył się tak dalece wskutek niemożności eksportu towarów belgijskich do Włoch, że eksporterom belgijskim grozi całkowita ruina.

W obronie języka polskiego w Czechosłowacji

Interpelacja posła Junga

Polski poseł do sejmiku krajowego w Bernie Mor., p. Karol Junga wniósł następującą interpelację do prezydenta krajowego:

Według ustaw i rozporządzeń, ma każda mniejszość prawo wnosić podania i przemawiać we wszystkich władzach i urzędach we własnym języku. Oprócz tego przysługuje jej prawo, aby urzędnicy i funkcjonariusze urzędów, sądów i innych organizacji państwowych i związków samorządowych podania załatwiali w języku mniejszości, oraz ze stronami mniejszości w jej języku rozmawiali i całkowicie postępowanie przeprowadzali.

Wbrew wyraźnym przepisom ustawy konstytucyjnej, ustawy i rozporządzenia językowego, nie stosują się urzędnicy do tych przepisów na Śląsku Cieszyńskim, przedewszystkiem zaś w powiatach: czeski Cieszyn i Frysztat. Urzędnicy ze stronami nie rozmawiają po polsku, na polskie podania nie odpowiadają po polsku, a na wypadek, gdy strona domaga się załatwienia w języku polskim, spisania protokołu w tym języku, traktuje się

ją jako nielojalną i iredentystyczną, udziela nagan, aczkolwiek paragraf 12 umowy czesko-polskiej wyraźnie powiada, że domaganie się praw zagwarantowanych czeską konstytucją i ustawami, nie będzie uważane za nielojalność.

Urzędowania w języku polskim odmawia się z uzasadnieniem, że niema w urzędach urzędników władających językiem polskim.

W urzędzie powiatowym w Czeskim Cieszynie odmówiono wprost spisania protokołu w języku polskim. 12 i 20 września 1935 r. w urzędzie powiatowym w Czeskim Cieszynie nie zdołano także spisać protokołu w języku polskim z delegacją, która domagała się spraw językowych.

Praw językowych trzeba się nietykalnie domagać, ale wprost nawet walki o nie staczać, słuchać zarzutów, całych kazań i nielojalności, co czyni wrażenie, jakoby urzędnicy, dając przykład niespełniania przepisów ustaw i rozporządzeń, mieli jakiś polecenia zgóry tembardziej, że jak w Niemczech, w niemieckich okolicach z

mniejszością niemiecką urzęduje się w języku niemieckim bez upominania się z ich strony o spełnienie przepisów językowych. Przepisy ustawy językowej przewidują także „jak najszybciej” załatwianie rekursów w sprawie praw językowych.

Tymczasem leży w urzędzie krajowym od dnia 16 kwietnia 1934 r. taki rekurs niezadowolony mimo dwukrotnego urgensu.

Pozwalam sobie zwrócić uwagę Pana Prezydenta na powyżej opisane stosunki w powiatach Czeski Cieszyn i Frysztat i zapytać się, czy jest skłonny do wydania zarządzenia, aby spełniano przepisy ustawy i rozporządzenia w stosunku do mniejszości polskiej bez domagania się tego przez strony polskie, aby na podania polskie po polsku odpowiadano, z Polakami urzędowo rozmawiano po polsku, wszelkie zapisy do ksiąg przeprowadzono w języku polskim, a stronom polskim dore zano wszelkie ogłoszenia, zawiadomienia i każdy akt w języku polskim, jak to ustawy przewidują.

Z DNIA

ROK 1936.

W I. K. C. p. wicepremier Kwiatkowski odpowiada na szereg pytań związanych z zadaniami na rok 1936.

Hasłem na rok 1936 — mówi p. wicepremier — powinno być dążenie każdego obywatela, by pójść choćby o krok naprzód, wykonać swą pracę lepiej i energiczniej. Między innymi: niech każdy obywatel starannie na wieść — rzetelną i sprawdzoną — o marowaniu groza publicznego, niech współdziała w łepieniu glistów i bezusznego biurokratyzmu, niech uderza w jaskrawe objawy protekcji czy egoizmu!

Rok 1936 będzie ciężki, może nawet cięższy dla skarbu państwa niż dla społeczeństwa. Kasę skarbową będą jeszcze nadal obciążone długami powstałymi z przeszłości. Żaden cud nas z tych długów nie uwolni. Za wszelką cenę jednak musimy mieć zrównoważony budżet. Słusznie przypisuje się znaczną część wiekowego powodzenia wielu narodów, porządnej gospodarce groszem publicznym. Ludzie stojący na stanowiskach kierowniczych przemijają, a państwo i naród mają trwać i dążyć stale naprzód. Nie wahajmy się więc — mówi p. wicepremier — pomagać rządowi w walce z piętrzącymi się trudnościami, bo tu idzie o sprawę Polski, a nie o sprawę grupy.

Konkretne zadania polityczno-gospodarcze w najbliższej przyszłości tak formuluje p. wicepremier:

Zadanie wstępne streszczało się w tem, by zahamować rozpad koła deficytu budżetu publicznego, by uporządkować rynek finansowy, by zahamować i dezorganizowany front polityki deficytowej wyrównać uczynki życia gospodarczego zdolnym do ofensywy.

Gdybyśmy nawet nie byli w stanie chwilowo powiększyć naszych środków biegowych to i wówczas jakiś wieloletni plan i porządek prac publicznych przyniosłyby pozytywne rezultaty. My właśnie nie potrzebujemy zwracać się ku hasłom nakręcania konjunktury, gdyż mamy proste i zarazem olbrzymie zadania do wykonania i to takie, które mają charakter społecznych i państwowych konieczności.

„Próbujmy pokusić się w roku 1936 o podjęcie rzetelnego wssilku — nawet rzetelnego staro i pierwsze próby sformułowania naszej konstytucyjnej gospodarce nowego kodeksu prac o programowym zasięgu, choćby kilkolatnim, mającym wzmocnić puls naszego życia; próbujmy zabrać przyzwoity, dławicę naszą twórczość na wszystkich polach pracy gospodarczej i pozagospodarczej, celem usunięcia zapór i hamulców, powstrzymujących przed młodej Polski ku rozwojowi i życiu!”

GŁOSY
PUBLICZNE

ZAGADNIENIE PRACOWNIKA W BIURACH ZWIĄZKÓW SAMORZĄDOWYCH

Po 16 latach mniej lub więcej szczęśliwych i udanych prób w zakresie ostatecznego zreorganizowania administracji państwowej nadszedł czas i na zajęcie się samorządem. Częściowa lecz mimo to niewątpliwie mająca swe ważne znaczenie ustawa z dnia 25. III. 1933 r. o zmianie ustroju samorządu terytorjalnego na długi okres czasu wprowadziła stabilizację dając możliwość harmonijnej współpracy społeczeństwa z organami władz samorządowych. Ustawa powyższa poza sprawami które gruntownie zmieniły w tych lub innych dziedzinach ustrój samorządowy zlekka tylko poruszyła zagadnienie kapitalnej wagi, a mianowicie to wszystko, co moglibyśmy nazwać sprawą.

PRACOWNICZA W SAMORZĄDZIE.

Dzisiaj jesteśmy przy warsztatach tych spraw, przy jej narodzinach pomimo upływu tak wielu lat. W ciągu wielu sesji budżetowej Sejm zajmie się uregulowaniem całości tego zagadnienia. Teraz już jesteśmy świadkami licznych polemik i artykułów dziennikarskich, maluczkich, bogich, złosliwych, często wrzaskliwych i tu i ówdzie zbytnie zużywających inkasztów fachowców i dyletantów tych spraw. Niechże więc i pracownikowi samorządowemu jako bezpośrednio zainteresowanemu, a śledzącemu te sprawy z zupełnie zrozumiałego powodu pilnie i bacznie, będzie można zabrać głos. Pragnę poruszyć tylko drobny, skromny fragment tego wielkiego zagadnienia, które przejawia, niepokój, napawa nieświatą, to znów po i wojną dozą optymizmu liczącemu pracowników samorządowych. Pragnę skrócić kilka słów o znaczeniu i roli pracownika samorządu terytorjalnego.

W ORGANIZACJI PRAC BIURA WYDZ. POW. I ZARZĄDÓW MIEJSKICH,

a więc ten małecki temat omówić, który po wydaniu pragmatyki służbowej, a zatem częściowym określeniu praw i obowiązków ogółu pracowników samorządowych stanie się jednym z dalszych odmińków prac już w zakresie wykonania wydanych ogólnych przepisów i norm prawnych. Wychoząc z założenia pojęcia władzy, przyczem z miejsca stawiam pod znakiem zapytania ten pogląd jakoby rzeczmiem władzy w praktycznym tego słowa znaczeniu były jedynie i tylko organa ustrojowe samorządów, a więc Wydział Powiatowy, Rada Powiatowa, Zarząd Miejski i Rada Miejska. Istotnie teoretycznie i prawnie podejmowanie decyzji należy do tych organów bez udziału jednak i to czynnego często nawet w pewnym stopniu decydującego pracowników samorządowych spraw tych załatwionych się nie dało.

Nie inaczej jest i w administracji państwowej, decyzje minister jakże jednak smętną byłaby jego rola bez udziału dyrektorów departamentu, naczelników wydziałów czy wreszcie skromnego radcy lub referenta ministerjalnego. W samorządzie, a więc tam gdzie wiele ważnych i praktycznie natchemianych w życie wchodzących decyzji podejmowanych jest przez organa ustrojowe o bardzo różnym zespole intelektualnym rola pracownika samorządowego jest nie mniejszą i istotnie ważną.

W samorządzie miejskim kolegią te na ogół są bardziej intelektualnie wyrównane, więcej tam jednak temperamentu, dość często jeszcze utarzonki o charakterze politycznym, czy też na ile tych czy innych zagadnień społeczno - społecznych, samorząd powiatowy pracuje w atmosferze nierównie spokojniejszej, lecz natomiast członkowie zespołów mniej wyrobieni, wolniej, skrupulatniej myślą i niechętnie samodzielnie przysięgają do podejmowania uchwał i decyzji. Do samorządu wiejskiego można łatwo zastosować popularne powiedzonko „Czy tak czy owak będzie tak jak chce Nowak”, a tym

NOWAKIEM TO STAROSTA,

dla odmiany wójt, a często i sekretarz zmiany — rola organów uchwałodawczych ciągle jeszcze tam skromna, lecz czasami i to ciada znacząca już nabierać zdro-

wych rumieńców. Skolej rzeczy poświęćmy kilka uwag osobom przewodniczącym tym organom, a więc starostom powiatowym w charakterze przewodniczących Wydziałów powiatowych i prezydentom względnie burmistrzom większych miast niewydziałonych. Czem ci ludzie nie są i czego nie robią i czego się od nich nie wymaga tak może byłoby łatwiej wyłbnąć z odpowiedzialności na powyższe pytanie.

Przewodniczący Wydziału powiatowego, znaczną ilość czasu poświęca sobie samemu, jako staroście powiatowemu, nie jeden włos mu poświęce, gdy zechce polecić i dokładnie wypełniać zalecenia, polecenia i reskrypty licznych naczelników Wydziałów wojewódzkich (inaczej zresztą być nie może). A gdy ma ambicję, brochę energii i oby jaknajwięcej doświadczenia życiowego i zechce być gospodarzem powiatu, a nie urzędnikiem podpisującym i aprobującym zaciśnięte już świstek papierku, naowczas niedługo dzień zajmuje mu wyjazdy służbowe w teren powiatu. O obowiązkach ciężących na staroście z tytułu niebylewałego rozkładu życia społecznego nie mówię, bo o tem tomy na wesoło można pisać — w licznych jednak wypadkach starosta jako przedstawiciel Rządu względnie samorządu i spraw dotyczyć się musi.

Kubek w kubek podobną jest rola i PREZYDENTA LUB BURMISTRZA, znika wprawdzie zakres spraw z dziedziny bezpieczeństwa, szeroka jednak ława występują zagadnienia opieki społecznej bardziej eksplikowana sprawy gospodarcze miasta, a i trudniejsza jest

na ogół walka o zdobywanie środków materialnych. Nie wiele można powiedzieć o zastępcy starosty, w obzajmniej większości sprawy samorządowe są im zupełnie obce i z reguły nie dotycząją się ich wogóle, natomiast w biurach starostwa ciężar odpowiedzialności w znacznym stopniu spada na ich barki. Pule działalności wiceprezydentów czy wiceburmistrzów znacznie większe, zresztą rzecz to zupełnie zrozumiała przeważnie bowiem są to fachowcy dobrze orientujący się w samorządzie.

Na tym dość może szeroko odmalowanym tle szukać należy

PRACOWNIKA SAMORZĄDOWEGO, badać czem jest i czem powinien być, a wreszcie czy wszyscy czy też tylko niektórzy z nich mają brać udział w pracy przygotowawczej do podejmowania decyzji w jej ostatecznym kształtowaniu i wprowadzaniu w życie. Wyszliśmy z założenia, że pracownik państwowy, jak również i samorządowy udział we władzy bierze. Czy jest do dnia należyte przygotowany? Przypuszczają należy, że w licznych wypadkach tak. Rozpędzamy w samorządzie powiatowym i miejskim dość liczną grupą młodych prawników i na ogół doskonale przygotowanych do pracy w samorządzie absolwentów wyższych szkół handlowych, a i średnio wykształcenie, a więc intelektualnie przygotowanie nawet w samorządzie stopnia najniższego, a więc w gminach wiejskich nie jest dzisiaj czemś wyjątkowo nadzwyczajnym, zresztą tu posiadamy wielu niezłych praktyków. Nie wystarczą jednak samo wykształcenie i

mniej lub większa praktyka, należy zupełnie wyróżnić i odważnie sprzecyzować w możliwie jednolitych statutach organizacyjnych zakres władzy i uprawnień kierowników biur samorządowych i jego poszczególnych referentów. W dzisiejszym stanie rzeczy mozaika niebylewałych statutowych zmian są dowoli, niecałkowicie pełnią kolorów i barw tęczowych dobieganych według woli i chęci jednostek stojących na czele samorządu. Statut organizacyjny biura większego związku samorządowego musi przewidywać kierownicze stanowiska dla jednego z urzędników. Biuro czy to Wydział Powiatowy czy Zarząd Miejskiemu podlega przewodniczącym Związku samorządowego powinno być jednak w znaczeniu technicznym kierowane przez doświadczonego i odpowiedzialnego w hierarchii wysoce postawionego urzędnika, czy będzie nim sekretarz Wydz. Pow. już popularnie częściej zwany kierownikiem biura Wydziału Powiatowego, a w zarządach miejskich sekretarz zarządu miejskiego, naczelnik wydziału prezydjalnego, czy też dyrektor biura, to rzecz drugorzędna, najważniejsze to prawne określenie jego stanowiska i wymaganych kwalifikacji, oczywiście i to w zupełności zawieszę gdy dobór człowieka dokonany zostanie niespiesznie względnie zbyt pochopnie. Odpowiednie przepisy powinny być tak jasne i jednoznacznie subtelnie skonstruowane, aby zadania i właściwy zakres uprawnień kierownika biura nie zaciemniał istotnego źródła władzy i praw w podejmowaniu ważkich decyzji, a więc czy to przewodniczącego związku, czy też jego organów uchwałodawczych, muszą znaleźć swe miejsce i swobodę działań również i referenci.

Przerostu władzy należy unikać zwłaszcza w tak czułych instrumentach jakimi są wszyscy urzędnicy bodaj na całej kuli ziemskiej.

DO BIUROKRACJI STAD DROGA NIEDALEKA.

Podkreślenie istoty władzy zorganizowanej i skupionej w rękach przewodniczącego związku samorządowego, umiejętne zrealizowanie sposobów swobodnego i rzeczowego podejmowania decyzji przez organa uchwałodawcze, wreszcie zespolenie technicznego kierownika w rękach najstarszego hierarchicznie urzędnika przy niekierowaniu pozostałych referentów zwłaszcza fachowych oko wzięcie one pole działalności dla tych, którzy w niedalekiej przyszłości zasiadą do tworzenia przepisów statutów organizacyjnych biur Związków samorządowych.

A spieszyć się trzeba, tu i ówdzie już są poczynione partyzanckie próby, niekierowane i co najgorzej będące wyrazem tylko woli jednostki, a nie przemyślaną pracą grupy fachowców. I znowu będziemy mieli „spisarzy powiatowych”, a tuż obok nich prawie, te „marszałków powiatu” konkurujących o władzę z przewodniczącymi Wydziału Powiatowego.

I tak że i tak niedobrze, przy dobrych jednak chęciach wyjście łatwo znaleźć można.

Mgr. Stanisław Malanowicz.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

4 Sobota	Dzisiaj Tytusa
	Jutro Telesfora
	Wschód słońca 7 m. 46.
	Zachód „ 15 m. 53.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: Audjencia w Ischin.
PALACE: „Wonder Bar”.
EDEN: Był sobie dwaj hułtaj.

× PRAKTYKA APLIKANTÓW SĄDOWYCH W POLICJI. Wskutek zabiegów związków aplikantek przydzieleni zostali ostatnio na praktykę do policji aplikanci sądowi. Komendant główny P. P. zamianował aspirantami policji jednego asesora sądowego i 3 aplikantów sądowych. Otuzymali oni przydział do urzędu śledczego w Warszawie.

× REWIZJA TYTUŁÓW DOKTORSKICH. Wkrótce ma być przeprowadzona rewizja tytułów używanych przez różne osoby, nie posiadające do tego uprawnień. Jak wiadomo, z tego powodu grozi odpowiedzialność karno - administracyjna.

× PRAWO LECZENIA W UBEZPIECZ. SPOL. W związku z rozpoczęciem roku wyjaśnić należy przepisy o prawie leczenia w ubezpieczeniach społecznych, które na ogół nie są znane ubezpieczonym. Ubezpieczony ma prawo do korzystania z pomocy lekarskiej w ciągu 26 tygodni w roku kalendarzowym, członkowie rodziny zaś w ciągu 13 tygodni. Wobec tego ubezpieczeni i członkowie rodzin, którzy w r. 1935 wyczerpali okres leczenia, z dniem 1 stycznia r.b. mają znowu prawo do korzystania ze świadczeń leczniczych. Przepisy te dotyczą ubezpieczonych, pozostających w dalszym ciągu w zatrudnieniu.

× NOWY ZNACZEK POCZTOWY. Dopuszczony został do obiegu nowy 25-groszowy znaczek pocztowy z widokiem Białwederu

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dzisiaj, dnia 4 stycznia o godz. 8.30 wiecz. świętą rewją p.t. „DOBRA JEST”.
Jutro, dnia 5 stycznia o godz. 4.30 popoł. doskonała operetka Herwege p. t. „NITOLICHE”. Bilety w cenie od 25 gr.
Wieczorem o godz. 8.30 przebojowa rewja p.t. „DOBRA JEST”.

× W STAN SPOCZYNKU. Ze ster nauczytelkich piszą nam: Z dniem 1 stycznia r.b. został przeniesiony w stan spoczynku p. Leon Grabowiecki, podinspektor szkolny obwodu sosnowieckiego. Wymieniony pracował w szkółnictwie jako nauczyciel w Bochni i Krakowie. Sąd powołany na stanowisko inspektora, pełnił je: przez lat 8 w Łańcucie, przez lat 4 w Tamowie, przez lat 5 w Ropozycach i przez lat 2 w Sosnowcu. Przez cały ciąg sprawowania tego obowiązku, p. Grabowiecki żądał od podwładnych sumienności i akuratności, lecz nie nakazał i gr obłą zlej oceny, a przykładem własnego postępowania i zyczliwym ustosunkowaniem się do nauczytelstwa. Ustąpienie z zajmowanego stanowiska wzburzyło w szeregach pracowników szkolnych głęboki żal i serdeczne życzenia, aby na każdym kroku dalszego życia szlachetnego tego człowieka spotykało szczęście, ciepłe i miłe ludzkie.

× KTO ODPOWIADA ZA PRZEKROCZENIA USTAWY O CZASIE PRACY? Sąd Najwyższy orzekł, że w wypadkach gdy pracodawca powierzył kierownictwo zakładem pracy innej osobie, lecz nie podał jej nazwiska inspekcji pracy, jak to przewiduje rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę robotników — za przekroczenie ustawy o czasie pracy w przemycie i handlu odpowiada właściciel zakładu, chociażby nim nawet nie kierował.

× DOSIEGO ROKU. Staraniem Kota przyjaćiel 39 Z.D.H. w Gołonogu dnia 4 bm. t.j. dziś, odbędzie się w sali Domu ludowego przy kopalni „Mora” tradycyjna zabawa tancezna „Dosiego Roku”, połączona z opłatkami. Początek o godz. 20.30. Wstęp 1.50. Panie, członkowie KPH i hercerze placą połową

Z UŚMIECHEM. Wiosna w styczniu.

Według odwiecznych corocznych obliczeń To od początku świata bywa w modzie. Gdy w kalendarzu stoi jak wół styczeń. Tośmy powinni ślizgać się na lodzie: Powinny zimne być noce i ranki I na ulicach dawomiej lekkie sanki.

Śnieg być powinien w tym styczniowym czasie.

Niechby dozorca go codziennie zgarniał, Tymczasem krowa się na łące pasie, Tymczasem bosa na drogach dzieciństwa, W parku na ławce siedzą zakochani, Z szczęścia i słońca kompletnie pijani.

Mówią, kieliszka pono tulipany Nad pulchną ziemią na słońcu okrzesają I bzy podobno też mają te plany. Bo jest tak pięknie na świecie i ciepło, Bo się tak, niechaj nie będzie w zwyczaj, By wiosna w styczniu, a mróz nie był w maj. Ko - Skok.

800 nauczycieli awansowało W KURATORJUM KRAKOWSKIM

Z dniem 1 stycznia b.r. nastąpił automatyczny awans kilku tysięcy nauczycieli na terenie całej Polski. Awanse dotyczyły jedynie nauczycieli mających niższe stopnie służbowe, do VII stopnia włącznie. Awanse do grupy VI i wyższych, nie odbywają się bowiem automatycznie, lecz zależą od uznania władz. Na terenie Kuratorium krakowskiego nie zanotowano ani jednego awansu do grupy VI, lub wyższych.

Ogółem w Kuratorium krakowskim awansowało 800 nauczycieli. Jest to cyfra wynosząca ówmiarę część awansów z 1 stycznia 1935 r.

Awansie urzędników administracji szkolnej (Kuratorium, Ministerstwa) spodziewane są w marcu b.r.

—oOo— Podstudjo NIE PODSTACJA

Jak wiadomo, w dniu 15 bm. odbędzie się w Sosnowcu uroczyste otwarcie podstudja radiostacji katowickiej. W komunikatach prasowych podstudjo to nazwa podstacja osnowicka. Jest to o tyle nieścisłe, że w Sosnowcu w sklepie Elekrowni będzie lokalne studjo, z którego nadawane będą audycje na radiostację katowicką. Program otwarcia podamy w swoim czasie.

Dla Pań na karnawał!!!

Nowe modele TOREBEK

wieczorowych, zamaszowych, jedwabnych, oraz złote i srebrne komplety skórzane do sukien, pełca:

Pracownia Wyrobów Skórzanych
i Przyborów Podróżnych

Z. PIECHOCKI

Dąbrowa Górna, ul. Sobieskiego 23.

× FAŁSZYWE ŚWIADECTWA RZEMISLNICZE

Izby rzem. zajęły się niedopuszczalnymi machinacjami, które popielone były przy składaniu podań o udzielenie kart rzemieślniczych. W wielu wypadkach wymagane przez władze prze myslowe świadectwa uzdolnienia zawodowego, okazały się fałszywkami, nabywanymi za pieniądze. Wytworzył się nawet proceder pośredników, dostarczających takich świadectw. W związku z tem, zgłoszono w Ministerstwie przemysłu i handlu wniosek, by wszelkie przedkładane władzom administracyjnym świadectwa uzdolnienia zawodowego, przysyłane właściwym izbom rzemieślniczym, dla zbadania autentyczności.

× **STOW. PAŃ MŁ. ŚW. WINCENTEGO A PAULO** w Miłowicach obdarowało gwiazdka z górą 60 rodzin, czyli 120 osób. Na każdą osobę wydano 1/2 kg. straccini, 1/4 kg. mięsa i 1 śledź.

× **CHONIKA HARCERSKA**. 82 Zagł. druż. harcerzy im. K. Pułaskiego, przy gimn. Zrzeszenia Rodzicielskiego w Sosnowcu, urządziła dnia 6 stycznia 1936 r. w sędach gimn. (ul. Dzierżewicza 4) uroczystą choinkę harcerską z tańcami, na którą uprzejmie zaprasza członków K. P. H. sympatyków harcerstwa, oraz wszystkie harcerki i harcerzy z Sosnowca. Początek o godz. 17. Wstęp — wolne datki. Bufet obficie zaopatrzony. — Orkiestra doborowa.

× **ZEBRANIE**. W niedzielę, dn. 5 bm. o godz. 4 popoł. odbędzie się w lokalu szkolnym doroczne ważne zebranie absolwentek żeńskiej szkoły rzemieślniczej im. ks. Raczyńskiego. Absolwentki proszone są o liczne i punktualne przybycie.

× **ZABAWA KOSTJUMOWO-MASKOWA**. Polski Związek zawodowy pracowników przemysłowych i handlowych w Dąbrowie Górniczej urządziła w dniu 5 stycznia r.b. tradycyjną zabawę tańczeniową kostjumowo-maskową, która odbędzie się w salach resursy dąbrowskiej. Weselość, gościnność i serdeczny nastrój, stale towarzyszący tego rodzaju imprezom, podejmowanym przez PZZP. i H. zachęca niewątpliwie członków i sympatyków Związku do licznych uczestnictwa w obojętym tańcach w tekt doborowej orkiestry. Zaproszenia na dobrze się zapowiadającą zabawę można otrzymać w sekretariacie oddziału w Dąbrowie Górniczej przy ul. Sienkiewicza 10 w godzinach 19—21

Egzaminy maturalne mają być zniesione

Jesteśmy w przededniu sensacyjnych zmian w szkolnictwie średnim. Egzaminy dojrzałości, które tyle irygedyj wywołały każdego roku w okresie wiosennym, mają być wreszcie definitywnie skasowane i to jeszcze w roku bieżącym.

W końcu bieżącego miesiąca odbędzie się w Ministerstwie oświaty specjalne posiedzenie państwowej rady oświeceniowej, która zając się ma tym problemem i powziąć ostateczną decyzję. Inicjatywa zwolnienia takiego posiedzenia zapadła podobno w łonie Ministerstwa oświaty jeszcze przed kilku miesiącami w czasie wakacyj szkolnych, bezpośrednio niemal po egzaminach maturalnych.

Co zastąpi maturę i czy wprowadzono będzie inny sposób kwalifikowania dojrzałości uczniów — tego przewidzieć nie można. Zając się ma tem właśnie państwowa rada oświeceniowa, z jednej strony, wypowie się za skasowaniem egzaminów, a z drugiej — wyłoni nowe koncepcje. Tak czy inaczej, skasowanie egzaminu dojrzałości stanie się niewątpliwym faktem.

Tyle pisało się o egzaminach maturalnych każdorazowo po skończeniu roku szkolnego, że zbędne jest powtarzać wszystkie argumenty, przeci-

mawiające za zniesieniem tego systemu. Ale przypomnieć trzeba, iż w końcu każdego roku zdarzają się liczne zamachy samobójcze, wśród młodzieży, wskutek niepowodzeń egzaminacyjnych. Ilość tych wypadków wraźliwa z roku na rok w zaskakująco sposób i to było niewątpliwie przyczyną podjętej rewizji całego systemu.

Konsekwencje egzaminów tembardziej były tragiczne, że uczeń, posiadający złe stopnie, a więc nienależycie przygotowany, nie był przecież dopuszczany do egzaminów dojrzałości. Skoro więc postępy były dostateczne czy dobre, skoro nauczyciel w ciągu roku wielokrotnie ucznia kontrolował i stwierdził, że posiada on przygotowanie do wyższych studiów — pocóż w takim razie był egzamin?

Na posiedzeniu państwowej rady oświeceniowej Ministerstwo wystąpił konkretnym wnioskiem: skasować egzaminy maturalne i znaleźć inny sposób będący właściwym sprawdzianem dojrzałości ucznia.

Sprawa ma być zdecydowana już w końcu bieżącego miesiąca. W ciągu drugiego półrocza nastąpiłyby więc przygotowania do innej formy zakończenia bieżącego roku szkolnego w ósmych klasach gimnazjów. Będzie to ważna i celowa reforma.

Dziś zjadą się do Będzina pracownicy samorządowi trzech powiatów

W sali posiedzeń zarządu miejskiego w Sosnowcu, odbyła się wspólna konferencja pracowników samorządowych z powiatów: Będzińskiego, Olkuskiego i Zawierciańskiego. Na konferencji ustalono termin zjazdu wszystkich pracowników samorządowych z powyżej wspomnianych trzech powiatów. Zjazd ten odbędzie się w dniu 4 bm. o godz. 17 w Będzinie. Wezmą w nim udział pracownicy samorządu powiatowego, miejskiego i gminnego. Ponadto zostali na zjazd zaproszeni starostwie tych trzech powiatów o-

raz posłowie: inż. Z. Sowiński, dr. Z. Madeyski i prezydent Kaczkowski.

Zaproszeni również zostali delegaci głównych zarządów związków zawodowych pracowników samorządowych

Na zjeździe omówionych zostanie cały szereg spraw urzędniczych, a w pierwszym rzędzie projekt nowej pragmatyki służbowej i o uposażeniu pracowników samorządowych. Zjazd wywołał wśród pracowników samorządowych wielkie zainteresowanie i, jak słychać, zostanie on przez zainteresowanych licznie obełnany.

Okolo 250 więźniów będzie zwolnionych w Zagłębiu

Dawno już nie widzieliśmy tak sprawnie i szybko wykonanego zarządzenia, jak to ostatnio miało miejsce ze zwolnieniem z więzień przestępców, objętych ogłoszoną wczoraj amnestją.

Z uwagi na to, iż sprawa ta była już od pewnego czasu wiadoma, wszelkie formalności, związane ze zwalnianiem amnestjonowanych były już w okresie przedświątecznym całkowicie przygotowane i zafatwione i czekano tylko na ogłoszenie ustawy amnestyjnej w „Dzienniku Ustaw”.

Nastąpiło to w dniu wczorajszym i niezwłocznie też przystąpiono do zwalniania skazanych, objętych amnestją.

Jeżeli chodzi o nasze Zagłębie, to z więzienia w Sosnowcu, na ogólną ilość około 160 więźniów, na podstawie amnestji zwolniono wczoraj 29 skazanych, reszta, w liczbie około 70 osób odzyska wolność po nadesłaniu akt z sądów.

W Będzinie, gdzie przebywało 300 przestępców, zwolniono około 100.

Amnestjonowanym, którzy po wyjściu z więzień, znaleźli się bez środków materialnych, zarządy więzień wręczyły wraz z dokumentami jednorazowy bilet kolejowy wolnej jazdy do miejsca zamieszkania. Ponadto więźniowie, którzy podczas odsiadania kary pracowali w więzieniach, otrzymali w chwili zwolnienia swoje zarobki.

Amnestjonowani więźniowie potrafiwani będą jako bezrobotni i na tej zasadzie objęci zostaną automatycznie akcją Funduszu Pracy pomocy doraznej dla bezrobotnych żywnościowej, odzieżowej, opałowej i gotówko-

wej. Pomoc ta będzie opracowywana przez tych, którzy będą z niej korzystać na robotach wskazanych przez Fundusz Pracy.

Wczoraj przed więzieniem w Sosnowcu i Będzinie już od rana czekali krewni i znajomi na otwarcie bram więziennych i wypuszczenie amnestjonowanych, którzy wczoraj mieli dużo przyjemnych wrażeń i radości.

Inna rzecz, iż policja zaraz od dnia wczorajszego wzmocniła ogólny nadzór, gdyż wiadomo, że doświadczenia, że większość ze zwolnionych wkrótce znów znajdzie się spowrotem w więzieniu.

Prócz zwolnionych z więzień miejscowych, powróciło także do Zagłębia spośród osób amnestjonowanych z więzienia w Mysłowicach, Tarnowskich Górach i innych zakładów karnych.

Dodać należy, iż amnestja obejmuje również osoby, skazane w drodze administracyjnej.

Pęknięta oś wagonu SPOWODOWAŁA ZATARASOWANIE TORU

W ub. ozwartek około godziny 6 wiecz. podczas przelazania wagonów na stacji w Dąbrowie, w jednym z wagonów, na ładownych węglem, pękła oś i wagon ten wykoleił się zatarasowując częściowo tor.

Ze względu na to, że wagony postawały się dość wolno, katastrofa nie połągnęła się z sobą poważniejszych następstw.

Oczyszczanie toru trwało do godz. 9.30 wiecz. W międzyczasie ruch pociągów odbywał się tylko po jednym torze.

Konferencja rewidentów „SPOLEM”

W dn. od 7 do 10 stycznia r.b. włącznie odbywać się będzie w Katowicach w Domu oświatowym, przy ul. Francuskiej ogólnokrajowa konferencja rewidentów-illustratorów „SPOLEM”. Zw. spółdz. społ. R. P. W programie konferencji poza sprawami bieżącymi, przewidzianych jest szereg referatów. M. in. wygłoszone zostaną referaty przez prezesa Związku „SPOLEM”, prof. M. Rasapackiego, kuratora okręgu szkolnego krakowskiego, M. B. Godeckiego, doc. U. J. dra T. Kłopotowskiego, dyrektora Instytutu Spółdzielczego w Warszawie, B. Przegalińskiego, dyrektora Wydziału Instrucyjnego „SPOLEM”, St. Dypła i in.

Uczestniły konferencji oprócz powyższego zwiędzą zakłady przemysłowe oraz miejscowe i zamiejscowe spółdzielnie spozycywców.

Konferencja zostanie zakończona w dn. 12 bm. kusem dla pracowników spółdzielczych z Górnego Śląska o charakterze pokazowym, na którym w roli wykładowej wystąpi szereg miejscowych i zamiejscowych spółdzielców. Zwolując swoją doręczoną konferencje do stolicy Śląska — Katowic, Związek „SPOLEM” miał na celu nie tylko umożliwienie uczestnikom jej zsekucją się bliżej z miejscowymi spółdzielcami i spółdzielcami, ale i poznanie tej starej ziemi polskiej, jej dorobku i zabytków.

Do Sosnowca wycieczka ilustratorów uda się w dn. 11 bm. gdzie zwiędzi powstęchną spółdzielnię spozycywców oraz weźmie udział w zebraniu członków tej spółdzielni na Pogoni.

—oOo— W sprawie kradzieży węgla Z WAGONÓW KOLEJOWYCH

Na skutek zgłoszonej przez sfery przemysłu węglowego uwagi na zwiększające się w ostatnich czasach kradzieże węgla z wagonów na stacjach Sosnowice Pln., Pogon i Zagórze Dąbrowskie, Izba przem. handl. zwróciła się do dyrekcji kolei państwowych w Warszawie z prośbą o wydanie podległym dyrekcji organom polecenia wykonania ogrodzeń stacji Zagórze Dąbrowskie oraz zabezpieczenia od góry pólślad na stacjach Sosnowice Pln. i Pogon, gdzie liczne rzędy bezrobotnych trudnią się zawodowo kradzieżą węgla, niechronionego dostatecznie przez istniejącą straż kolejową.

Ponadto Izba, zaproponowała przedwko kwalifikowaniu kradzieży przez kolej jako przyczyn „szczególnych”, których uniknąć nie można w związku z niebezpieczeństwem, polegającym z przewozem towarów w wagonach niekrytych, a przeciwnie — zdaniem Izby — zastosowanie odpowiedniej ochrony niewątpliwie zapobiegnie kradzieżom, które są wynikiem jedynie niedostatecznej ochrony i opieki ze strony kolei nad powierzonym jej do przewozu towarem.

—oOo—
× **ZABAWA NA PMS W NIWCE**. Dorocznym zwyczajem niwiecki zarząd Koła Polskiej Macierzy Szkolnej urządziła zabawę tańczeniową w niedzielę dnia 5 stycznia 1936 r. w sali Towarzystwa „Lutnia” w Niwce o godzinie 9 wieczorem. Dojazd z Sosnowca autobusami z dworca do niwieckiej Wygody, skład pieszo 5 minut drogi. Powrót o godzinie 6 rano zapewniony z „Lutni” do Sosnowca i Mysłowic. Uprzejmie prosimy o łaskawe zgłoszenie się o nadesłanie zaproszeń do p. dr. Rajsowej Kamiłki Niwka, telefon 5-08.

× **ZABAWA SPORTOWA**. Polscy Klub Sport. w Sosnowcu w dniu dzisiejszym urządziła dla swych członków i wprawdonych gości zabawę tańczeniową, która odbędzie się w ładnie udekorowanej sali przy Seminarjum nauczycielskim w Sosnowcu, ul. Wawel 1. Przygrywać będzie doborowa orkiestra „Seminarzystów”. Kodylion i inne niespodzianki; bufet na miejscu.

× **EPILEPTYK NA SZYNACH TRAMWAJOWYCH**. W Sosnowcu mieszkańca niejaki Gruchola, który dość często dostaje ataków epileptycznych. Wczoraj około godz. 3.30 popoł. Gruchola przechodząc przez ulicę 3 Maja w pobliżu dworca kolejowego dostał nagłe atak i upadł na szyny tramwajowe. Wywołano to wielkie zbiegowisko. W międzyczasie nadjechał tramwaj, który musiano chwytliwie zatrzymać, dopóki policja nie przeniosła niebezpiecznego do bramy jednego z domów.

Rena Reńska -- Nucher Golda

okradła przemysłowca w pociągu

Przed kilkoma dniami pociągiem pospiesznym Katowice — Warszawa jechał znany przemysłowiec p. C. z Katowic. W pewnej chwili przesiadł on do wagonu restauracyjnego, gdzie zajął jeden z wolnych stolików.

W parę minut później do wagonu restauracyjnego weszła jakaś pani, a nie widząc nigdzie wolnego stolika, zapytała p. C., czy pozwoli jej zająć miejsce obok siebie.

Ten chętnie wyraził swoją zgodę i piękna nieznajoma usiadła.

Trzeba trafić, że do wagonu restauracyjnego wszedł przemysłowiec z Kalisza p. K. G., a widząc swego dobrego znajomego p. C., przysiadł się do stolika.

Po kilku minutach rozmowy p. C. przeprosił swego znajomego i opuścił na chwilę wagon restauracyjny. Kaliszanie pozostał sam z piękną nieznajomą.

W trakcie towarzyskiej rozmowy piękna nieznajoma przedstawiła się jako żona prokuratora Grabowskiego z Warszawy i wymieniła adres zamieszkania: Al. Ujazdowskie 9 m. 14.

Pociąg zatrzymał się w tym czasie na dworcu w Częstochowie. Rzekoma p. Grabowska poprosiła p. K. G. na momentek o pożyczanie 100 zł. gdyż ma coś do załatwienia na dworcu, piękną ze zaś zwróci, jak przejdą do jej przedziału. Przemysłowiec wręczył 100 zł. i piękna dama wysiadła pośpiesznie z pociągu.

Pokrótkim postoju pociąg ruszył dalej. Dama nie zjawiła się, natomiast przyszedł do wagonu p. C.

Wtedy p. K. G. zapytał się, kim jest jego towarzysząca podróżna. Pan C. odpowiedział, że się tylko przysiadła i że nie zna jej wcale.

Panu K. G. nie nie pozostało, jak słożyć na posterunku kolejowym w Warszawie zameldowanie. Przy podaniu szczegółów rysopisu przypomniał sobie, że pasażerka miała czerwony znak na jednej z rąk, jakby od oparzenia.

Policja warszawska przekazała dochodzenie Wydziałowi Śledczemu w Częstochowie, który w szybkim czasie wykrył sprawczynię kradzieży. Porozumiano się w pierwszym rzędzie z Warszawą, czy rzeczywiście pod wskazanym adresem mieszka prokurator Grabowski. Okazało się, że mieszka tam jeden ze znanych milionerów o zupełnie innym nazwisku.

Policja nie dała za wygraną. W wydziale śledczym przypomniano sobie, że na terenie Częstochowy spotykano tancerkę o podobnym znaku na ręce. Wydział śledczy porozumiał się z policją Zagłębia, która nadesłała kilka fotografii Nucher Goldy, tancerki kabaretowej, posiadającej czerwony znak na ręce. W fotografiach tych bezwzględnie i kategorycznie poszkodowany rozpoznał rzekomą żonę prokuratora.

Nucher Golda, która swego czasu występowała w nieistniejącym już lokalu „Pod Wiecią” pod pseudonimem Rena Reńska, została aresztowana do Częstochowy, gdzie wyjaśniła, że znak na ręce posiada od egzemy, której nie może wyleczyć.

Teraz nie przedstawiała już żadnej

wątpliwości, że oszustwa i przywłaszczenia sobie pieniędzy dokonała „Rena Reńska”. Dowiedziawszy się o co jest oskarżona, tancerka ulotniła się z terenu Częstochowy, mimo, że miała występować w jednym z znanych tutejszych lokali. Oszukianie jej nie przedstawia dla policji żadnej trudności. Akta całej sprawy już zostały przesłane do sądu.

Nadmienić należy, że Rena Reńska występowała we Lwowie pod pseudonimem Aga Milena i poznała tam inżyniera B. z Warszawy. Znajomość ta kosztowała p. B. bardzo drogo, bowiem Aga Milena szantażowała go, co nawet wywołało awanturę między nimi w jednym z magazynów warszawskich i p. B. czynnie nanczył mu resu awanturniczą tancerkę, o czym niedawno doniosły gazety.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

Fałszywy pan „mecenasa”

Na sprytny pomysł oszukiwania swych współwyznawców wpadł Szymon Łęczycki, bez stałego miejsca zamieszkania. Podając się za pana „mecenasa”. Łęczycki nawiązał szereg znajomości z miejscowymi kupcami, od których, pod pozorem załatwienia im najrozmaitszych spraw, związanych z sądem, urzędem skarbowym i wksłami, wyłudził kilkaset złotych. I tak ofiarą wyrafinowanego oszusta padli m. in.: Rachmił Swajcar, Symba Adler i Samuel Nunberg, którzy oczarowani elokwencją rzeko-

meo pana „mecenasa” powierzyli mu bądź to wywindykowanie należnych im od klientów należności z tytułu protestowanych weksli, bądź też inne sprawy, których nie mogli sami pomyslnie załatwić.

Na skutek skargi, wniesionej przez poszkodowanych, pomysłowego oszusta aresztowano, a wczoraj stanął przed Sądem okręgowym w Sosnowcu Wyrok brzmiał: półtora roku więzienia. Po wyroku Łęczyckiego odwieziono do więzienia, gdzie czekać będzie na dalszą serię rozpraw, które w najbliższym czasie go czekają.

Chciał przekupić policjanta

Przed rokiem do sklepu niejakiego Hersza-Majera Gorseta z Dąbrowy wszedł policjant, który przekonał się, że kupiec nie zastosował się do obowiązujących przepisów i nie wywiesił na ścianie cennika, sporządził mandat karny. Gorset widząc, że „wpadł” i że zmuszony będzie zapłacić karę, sięgnął po 25-gramową paczkę tytoniu i z uśmiechem na ustach wręczył ją posterunkowemu mówiąc:

„Niech pan weźmie, przyda się panu!” Uczciwy policjant pozornie przyjął na propozycję, zabrał tytoni, a następnie udał się do komisariatu, gdzie zameldował o wszystkim.

Wczoraj Gorset stanął przed Sądem okręgowym w Sosnowcu, który za usiłowanie przekupienia policjanta skazał go na 6 miesięcy więzienia, oraz 100 złotych grzywny. Uczciwy policjant nazywa się Andrzej Czajka.

Z kwiatkiem na policjanta

Do mieszkania znanego awanturnika 21-letniego Jana Zabijaka z Dąbrowy przybył policjant z poleceniem ażeby udał się z nim do komisariatu. Zabijak jednak wezwania nie mel-

chał, schwył z okna doniczkę z kwiatkiem i zamierzył się na posterunkowego. Za to Sąd okręgowy w Sosnowcu skazał porywczego młodzieńca na 6 miesięcy więzienia.

ZYCIE GOSPODARCZE

O ułatwienia w handlu monopolowym

W związku z przeprowadzoną ogólną zniżką cen artykułów przemysłowych, samorząd gospodarczy wskazuje, że ceny artykułów monopolowych powinny również być obniżone, gdyż nie odpowiadają one sile nabywczej ludności i stanowią szkodliwy element w kalkulacji tych przemysłów przetwórczych, które produkcję opierają na zmonopolizowanym surowcu.

Monopole jako przedsiębiorstwa o charakterze gospodarczym powinny w swej działalności handlowej stosować powszechnie przyjęte zwyczaje handlowe. Znaczący jest fakt, że należałoby poddać rewizji politykę rabatową, udzielanych przez monopole sprzedawcom wyrobów monopolowych.

Zbyt daleko idące redukcje rabatów, dyktowane przytem jednostronnie bez liczenia się z możliwościami sprzedawców wyrobów monopolowych, odbijają się ujemnie na aparacie rozdzielczym, powodując jego osłabienie, a tem samem zmniejszając ilość zatrudnionych pracowników i robotników. Tak np. Monopol Solny w ostatnich 3-ach latach dokonał dwukrotnej obniżki rabatów, zmniejszając w rezultacie zarobki sprzedawców wyrobów przeszło o 50 proc.

Należy zamieścić zdaniem samorządu gospodarczego systemu lokalnego kontyngentowania koncesyj, utrzymywanego w dalszym ciągu mimo ustawowego zniesienia ogólnokrajowego kontyngentowania koncesyj, utrzymywanego w dalszym ciągu mimo ustawowego zniesienia ogólnokrajowego kontyngentu.

Utrzymywanie systemu kontyngentów lokalnych, pomimo zniesienia kontyngentów ogólnokrajowych, powoduje w dalszym ciągu ubieganie się o koncesje detaliczne przez osoby postronne dla handlu w celu przeddzierżawienia ich kupcom do eksploatacji, co powoduje obciążenie aparatu rozdzielczego zbytecznymi opłatami.

Należy też umożliwić legalne zbywanie przedsiębiorstw sprzedaży napojów alkoholowych nabywcom, odpowiadającym wszelkim wymogom natury moralnej i finansowej. Niebawem ci winni uzyskać zezwolenia władz skarbowych (koncesje) na sprzedaż napojów alkoholowych w dotychczasowych punktach.

Niepewność, czy nowonabywca przedsiębiorstwa, prowadzącego sprzedaż napojów alkoholowych będzie mógł uzyskać koncesję — utrudnia sprzedaż takich przedsiębiorstw, względnie obniża ich wartość sprzedazną.

Należy ukrócić dowolność w zakresie cofania koncesji na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych w przedsiębiorstwach handlowych i zakładach gastronomicznych. Przewidziane w ustawie o Monopolu Spirytusowym uprawnienie do cofania koncesji na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych bez podania powodów na podstawie swobodnego nomina władzy, przetrwała się w praktyce często wprost w ramowolność, której skutkiem jest to, że kupiec koncesjonariusz żyje w ciągłej obawie o utrzymanie koncesji. Dla przedsiębiorstwa handlowego

takie stan niepewności jest wprost zabójczy. Cofanie koncesji winno mieć miejsce jedynie w wypadkach wyraźnego stwierdzenia przekroczenia ustawowych.

Zezwolenie hurtowym przedsiębiorstwom oraz większym przedsiębiorstwom detalicznym na rozlew wino powinno być potraktowane zgodnie z opinią samorządu gospodarczego — bardziej liberalnie.

Praktykowany od szeregu lat rozlew wina przez przedsiębiorstwa handlu hurtowego oraz większe przedsiębiorstwa detaliczne jest coraz bardziej ograniczony przez miejscowe władze skarbowe.

Dozwolone nastawia prawo rozlewni wino powinno być zrealizowane jedynie od posiadania odpowiedzialnego lokalu na rozlewienie. Istniejące ograniczenia zmniejszają kupców do korzystania z cwałych rozlewni.

Również wymagana wysokość zapasów wódek monopolowych winna być obniżona do połowy.

WALKA Z DROŻYZNĄ W BELGII. Radcowi belgijskiemu udawało się dotychczas w pewnej mierze normować koszty utrzymania. Kwestja ta ma znaczenie polityczne, gdyż rządowy załad na tem, aby dewalwacja nie spowodowała podwyżki cen i nie przyczyniła się podczas mających się odbyć wkrótce wyborów do skompromitowania rządu. Kwestja normalizacji kosztów utrzymania ma też znaczenie finansowe. Wektork podniesienia się w listopadzie wskaźnika kosztów utrzymania, rząd jest obowiązany do udzielenia podwyżki pensji. Może jednak uda się uniknąć tej ewentualności, ponieważ w ostatnich tygodniach otwarcie granic dla artykułów spożywczych wzmogło podać na rynek belgijskim, a wskaźnik znowu wykazuje tendencję zniżkową. Jednym z ostatnich środków zapobiegawczych jest zniesienie z dniem 21 grudnia cel na niektóre gatunki mięsa i na konserwy mięsne. Z drugiej jednak strony wskutek ceny mięsa — cena chleba została z dniem 23 grudnia podniesiona o 5 centymów.

Przerwanie strajku W FABRYCE DEICHSLA

Jak donieśliśmy wczoraj, w ub. czwartek zastrajkowali robotnicy fabryki lin i drutu Deichsla w Sosnowcu na znak protestu, przeciwko zapowiedzi redukcji 46 robotników.

Po otrzymaniu zapewnienia ze strony dyrekcji fabryki, że wymówienia zostaną cofnięte, a natomiast zastosowane zostaną urlopy tamsosowe, robotnicy strajk przestawali.

Dzisiaj odbędzie się w Inspektoracie pracy konferencja, na której podpisana zostanie specjalna umowa, regulująca sprawę urlopów tamsosowych.

KRONIKA OLKUSZA

× **OPŁATEK.** W dn. 5 bm. o godz. 3 popoł. w lokalu p. Bobrzeckiego, odbył się wspólny opłatek kupców polskich i rzemieślników chrześcijan.

× **ZAMIAST ŻYCZEN NOWOROCZNYCH** Tow. dobroczynności w Olkuszu, zebrało na listę ofiar zł. 1460 na przedświątko. Zarząd Tow. składa z tego tytułu podziękowanie szanownym ofiarodawcom.

× **Z PALESTYNY.** W tych dniach wróciło do Wołbromia kilka rodzin żydowskich z Palestyny.

× **ZAWARCIE AKTU REJENTALNEGO** z najpoważniejszym wierzycielem m. Olkusza, t.j. z p. Rechinem, odbyło się onegdaj w Olkuszu. Jak już donieśliśmy, Magistrat m. Olkusza w sumie około 400 tys. zł. sprzedał Rechinowi 200 morgów gruntu wraz z lasem w osiedlini Bukowno.

× **SKAZANIE SOLTYSA.** W dn. 2 bm. Sąd okręgowy z Sosnowca na sesji wyjazdowej w Olkuszu, skazał b. soltysa Andrzeja Wałacha a Jan Wielkich, gm. Żarnowiec na rok więzienia z pozbawieniem praw na 3 lata, za przywłaszczenie 369 zł. z podatków gminnych.

× **BRAK CUKRU.** W dn. wczorajszym zabrakło cukru, co jest objawem do tej pory b. rzadkim.

JAN KIEPURA WRACA DO POLSKI

W ostatnich dniach Jan Kiepora, przebywający, jak wiadomo, w Hollywood, ukończył pracę nad nowym filmem. Reżyser tego filmu Lubitsch oświadczył, iż film ten jest najlepszym, jaki został nakręcony z Kiepurą w roli głównej, jak również najlepszym filmem muzycznym ostatnich lat.

Po ukończeniu całkowitego filmu i uznaniu go za odpowiedni do publicznego wyświetlania, Kiepora powróci prawdopodobnie z końcem stycznia rb. do Polski. Tutaj zabawi tylko krótki czas, potem wyjedzie do Berlina na serię występów artystycznych, następnie zaś powróci do Ameryki.

FABR. CHEM. FARM. „AR. KOWALSKI” WARSZAWA

Z CAŁEJ POLSKI CO SOBIE LUDZIE NA UCHO OPOWIADAJĄ W SOWIETACH?

SKRADLI ÓWIERC MILJONA ŻŁOTYCH

W sądzie okr. w Warszawie, rozpoczął się proces o wielkie sprzeniewierzenia, wykryte w Tow. Ubezpieczeń „Piaś”.

Dochodzenia, przeprowadzone przez prokuratora, stwierdziły, że kierownik działu ubezpieczeń na życie, Franciszek Olewniak, przywłaszczył sobie 80.000 zł. Olewniak przyznał się przed dyrektora Towarzystwa do sprzeniewierzeń, wskazując za motywację dopuścić się za namową urzędnika tegoż towarzystwa, Stanisława Rosenzweiga. Wspólnikiem tej afery był również buchalter Wacław Walecki.

Suma sprzeniewierzonych pieniędzy wynosi przeszło ćwierć miliona zł. Niesumiennej urzędniczy podejmowali z banków większe kwoty, rzekomo na pożyczki dla ubezpieczonych osób, pod zastaw polis.

„Technika” nadużyć polegała na niegodnym księgowaniu pożyczki wykupu polis i tych pożyczek. Nadużycia wyszły przypadkowo, gdy jeden z urzędników, apoczącając remanent pożyczek, stwierdził, że jest on większy od salda księgowego. Wszyscy trzej oskarżeni: Olewniak, Rosenzweig i Walecki, posiadali upoważnienie do podnoszenia funduszu towarzystwa z poszczególnych banków celem obracania tych pieniędzy na potrzeby Tow. „Piaś”.

CHCE JECHAĆ DO LOURDES NA ROWERZE

Mieszkaniec Pleszewa 21-letni Wład. Ludwiczak, który w dzieciństwie chorował ciężko na biegunkę, stara się obecnie o bezpłatną wzię do Lourdes. Choroba pozostawiła bowiem przykre ślady w częściowym paraliżu rąk i nóg. Mimo kaleki Ludwiczak zamierza odbyć pielgrzymkę na rowerze, ażeby w ten sposób, sił, słymacem z cudów, znaleźć uzdrowienie.

Dodać trzeba, że Ludwiczak od wielu już lat łączy się jednak bezskutecznie. Ludwiczak wybrał jako środek lokomocji rower, gdyż jedynie w ten sposób ze względu na swój stan materialny będzie mógł przedostać się do celu swojej podróży.

METEOR NAD WARSZAWĄ

Dn. 2 bm. o godz. 2.53 nad Warszawą przeleciał wspaniały meteor czy też bolid. Zjawisko trwało niespełna sekundę. Na niebie ukazała się niewielka, mocno błyszcząca gwiazdka, która, biegnąc z zachodu ku półn. - wschodowi, po paru momentach rozbiła się, jako jasno zielona kula wielkości mniej więcej orzecha kokosowego.

Zajętniejszy na niebie, kula ta momentalnie zgasła.

NIEZWYKŁY WYPADEK ZWROTNICZEGO W BYDGOSZCZY

Mroźny kraw w żyłach wypadek zdarzył się na bydgoskim dworcu kolejowym. Torem kolejowym przechodził 35-letni zwrotniczy, Bronisław Mik, który przedstawiając zwrotnicę, stanął tak nieostrożnie, że spojenia szyn schwycił za nogę, jak w kleszcze.

W tej chwili do stacji zaczął się zbliżać pociąg towarowy. Przed nieszczerliwym staniem widmo niechybnej śmierci. Z całych sił wzywał pomocy, jednak najbliższy zwrotniczy był tak oddalony, że nie dostarczył wożenia. Wreszcie Mik w chwili, gdy pociąg już wjeżdżał na zwrotnicę, nadludzkim wysiłkiem wyrwał nogę z szyn, druzgocąc sobie kości stopy.

W kilka chwil później przebiegł pociąg, zwrotniczy zaś padł na leżące obok szyny, odnosząc dołkiwne obrażenia.

Mika w ciężkim stanie przewieziono do szpitala miejskiego.

NIECENZURALNE ANEGDOTY

W Rosji sowieckiej, jak wiadomo, niedozwolona jest publiczna krytyka istniejących stosunków, ani w słowie ani w piśmie. W tych warunkach ludzie nie znajdują innego sposobu na wyrażenie swoich zapatrywań jak w puszczaniu w kurs i opowiadaniu sobie na cho różnych satyrycznych anegdot i kawałów, od których roi się w Rosji i gdy ktoś kiedyś zbierze je razem i wyda, będzie można powiedzieć, że zawarła w nich jest cała historia rewolucji rosyjskiej.

Anegdota te i kawały odzwierciedlają przedewszystkiem okropne warunki życia, stanowiąc żywe zaprzeczenie wszelkim deklamacjom przywódców komunistycznych o dobrocybie w Rosji. Znaczną ich część dotyczy t. zw. Torgsinu, instytucji zmiennawidzonej przez masę rosyjskie, ponieważ uzmysławia im całą nierówność i niesprawiedliwość społeczną, jaka panuje w Rosji naprzekór oficjalnej doktrynie. Jak wiadomo, oddziały „Torgsinu” są to sklepy dla cudzoziemców, w których również obrotwale sowieccy za złoto, cenne krusz

ce i obce waluty nabyć mogą produkty żywnościowe i inne, lepsze towaru, niemożliwe do dostania na rynku. Oto jeden z satyrycznych kawałów a temat „Torgsinu”, który możnaby zatytułować „Okropny dylemat”.

Pewien starzec ma już tylko dwa czy trzy zęby złote, które pozostały mu z czasów przedbolszewickich. To wszystko, co ma do sprzedania, żeby mógł dostać za to jakąś żywność. Zastanawia się nad tem i myśli głośno: „Co oznięć? Jeśli ich nie sprzedam, to nie będę miał co jeść; jeśli zaś je sprzedam, to nie będę miał czem jeść. Inna historyjka tłumaczy doskonale pomysłowy system Sowietów, który polega na tem, żeby kupować po najtańszej cenie i sprzedawać po możliwie najdroższej, co umożliwia w zupełności państwowy monopol handlu.

Pewna stara kobiecina znajduje pomiędzy swojemi gratami srebrną łyżeczkę. Jest to cały jej majątek. Zanosi ją do Torgsinu, gdzie sprzedawca waży i ocenia na siedem kopiejek. „A co mogę za to dostać?” — zapytuje kobiecina. „Niewiele” — odpo-

wiada sprzedawca, który szuka, szuka w swoich katalogach i wreszcie znajduje: łyżeczkę cynową.

Jak widać, dzisiejsze anegdota rosyjskie ubolewają często nad losem starych ludzi, których sytuacja jest rzeczywiście okrutna, gdyż jako niezdatni do żadnej pracy skazani są przez bolszewików prosto na śmierć głodową.

Dobrodziejstwa „waluty” i niedostateczność zarobków wyraża następujący kawał:

— Jak i się wiecie? Czy masz pracę i dobry zarobek?

— Owszem, nie mogę się skarżyć, mam dobre miejsce, moja żona pracuje również, mój syn i córka także.

— To więzicie jakoś koniec z końcem?

— Tak, bo mam kuzyna, który jest bezrobotnym w Ameryce i który nam posyła coś niecoś ze swoich zasitek bezrobocia, w ten sposób możemy kupować produkty w Torgsinie i to nam pozwala jakoś żyć.

Można zaznaczyć mimochodem że ostatnio Sowiety postanowili Torgsin zlikwidować, ponieważ spełnił on już swoje zadanie, wypompoważy wszelkie złoto i inne drogie kruszce, jakie się jeszcze pomiędzy ludnością ZSSR znajdowały. Z drugiej strony instytucja ta jest już zbyt zmiennawidzona i zdyskredytowana w szerokiach masach. Ostatnie magazyny Torgsinu mają być zwinione w którymś z przyszłego roku.

Wśród anegdot, jakie krążą po Rosji i nieraz pomiędzy samymi bolszewikami, są i takie, które zaliczają się do kategorii „wyrznięte kontrrewolucyjnych” i za których kolportowanie grozi więzienie lub zsyłka na Sybir, gdyż w tym wypadku GPU nie żartuje. Do takich należy np. następująca anegdota, dotycząca konfiskat złota i kosztowności, jakie mały miejsce w pewnym okresie rządów sowieckich:

Ojciec z małym synkiem przechodzi przez plac Czerwony w Moskwie, gdzie znajduje się mauzoleum Lenina. Dziecko zapytuje: — Co to jest, tato?

— To grobowiec Lenina, moje dziecko.

— Jako, przecież wiesz dobrze... Lenin to był ten, który nas wyzwolił z naszych łańcuchów.

— Jakich łańcuchów, ojcze? Nie mieliśmy żadnych łańcuchów.

— Ależ tak, przypomnij sobie. Naszych złotych łańcuchów od zegarków.

Był czas, kiedy anegdota te i kawały cieszyły się dużym powodzeniem i w kołach sowieckich. Radek i Manuilski wyrobili sobie nawet specjalność zbierania ich i kolportowania pomiędzy bolszewikami. Obecnie jednak wieje inny wiatr. GPU ożwa, aby z władzy nie żartowano. Można jeszcze opowiadać kawały, ale tak, żeby to nie doszło do uszu niepowołanych, gdyż inaczej biada, Radek i Manuilski otrzymali rozkaz, aby zaprzestali „zabawy” i świecili dobrym przykładem.

Skąd to pochodzi? Oto rząd sowiecki obawia się wojny i bazy teraz pilnie na stan umysłów w kraju i tępi wszelkie objawy, które podważają jego autorytet.

SPORT i WYCHOWANI FIZYCZNE

Zatwierdzenie rekordów światowych WALASIEWICZOWNY I CEJZIKOWEJ

W Paryżu odbyło się posiedzenie międzynarodowej Federacji lekkoatletycznej kobiecej, na którym zostały zatwierdzone światowe rekordy Walasiewiczówny w biegu na 100 metr. 11.7 sek. i 200 metr. — 23.6 sek. oraz rekord Cejzikowej w rzucie dyskiem obracząc — 67.82 metr.

Ogółem Polska posiada obecnie 6 kobiecych lekkoatletycznych rekordów światowych i zajmuje pod tym względem drugie miejsce po Niemczech 14 rekordów.

Wbrew pogłoskom, Federacja nie skreśliła światowych rekordów Koubkovej, wychodząc z założenia że Koubkova pod czas ich ustanawiania była kobietą.

Francuscy piłkarze pokonali reprezentację Moskwy

W środę, w obecności 25.000 widzów odbyło się w Paryżu ciekawe spotkanie piłkarskie pomiędzy reprezentacją Moskwy, a znaną drużyną paryskiego Racing-Club.

Znaczną część publiczności gorąco manifestowała swe sympatie dla piłkarzy sowieckich, kiedy drużyna Moskwy przy dźwiękach marza z Aidy wbiegła na boisko — oześć publiczności zaintonowała międzynarodówkę. Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny francuskiej w stosunku 2:1. Do przerwy utrzymał się rezultat remisowy 1:1.

Zwycięstwo piłkarzy Warty we Francji

W dniu Nowego Roku piłkarska drużyna ligowa poznańskiej Warty rozegrała w Bruje mecz z miejscowym zespołem Unji.

Mecz zakończył się zwycięstwem Warty w stosunku 3:1 (2:1). Bramki dla zwycięzców strzelił: Szerfka, Kryskiewicz i Nawrot. Jedyny punkt dla drużyny Emigracyjnej wywalczył Bednarz.

Warta miała przewagę przez cały czas meczu znacznie większą, niż na to wskazuje wynik. Gra toczyła się na fatalnym, rozmokłym boisku.

Raid kolejowo-narciarski WZDŁUŻ KARPAT

W dniach od 19 do 29 lutego r.b. odbędzie się V Raid kolejowo-narciarski wzdłuż Karpat, organizowany przez Towarzystwo krzewienia narciarstwa w Krakowie wspólnie z Ligą popierania turystyki. Pociąg rajdowy wyjeżdża z Krakowa dnia 19 lutego wieczorem, przystojem dojazd do Krakowa II klasa pociągiem pospiesznym jest bezpłatny za okazaniem biletu rajdowego, podobnie jak

droga powrotna. Dnia 20 i 21 lutego pociąg zatrzymuje się w Worochcie, skąd w trzech grupach (zależnie od sił i sprawności) uczestnicy rajdu udają się na wycieczki w Czarnohorę (Howeła 2058 m.), 22 lutego w Sławsku — wycieczki na Trościan, Wysoki Wierch, Iłże. Pobyt pociągu w Krynicy obejmuje dni 23 i 24 lutego, gdzie w programie wycieczka na Jawozynę i bieg narciarski o odznakę za sprawność PZN, 25—27 lutego pobyt w Zakopanem z wycieczkami w Tatry, 28 lutego — Wisła z wycieczką na Baranią Górę. Powrót pociągu do Krakowa nastąpi dnia 29 lutego rano. Dzień ten poświęcony będzie na zwiedzanie Krakowa i sałnu w Włocławce przez cudzoziemskich uczestników rajdu.

Oprócz wycieczek dla wprawnych narciarzy, nowicjusze będą mogli uczestniczyć w kursie narciarskim zorganizowanym przy pociągu.

W bieżącym sezonie przewidziane jest zorganizowanie dla uczestników rajdu — myśliwych, dwóch połów w lasach państwowych: we wschodnich Karpatach i pod Krakowem. W połowaniach tych, urządzanych zasadniczo dla cudzoziemców, będą mogli również wziąć udział narciarze-myśliwi z Polski. Bliższych informacji w tym względzie udziela Towarzystwo krzewienia narciarstwa w Krakowie ul. Piłsudskiego 15.

FOCUSZ II patriarcha kościoła ortodoksyjnego, zmarł w Stambule.

Pamiętaj o Funduszu Obrony Morskiej.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P. T. Prenumeratorów o regularne wpłacenie prenumeraty za Styczeń 1936 r. Wydawnictwo Kurjera Zachodniego

Rzeź 146 psów

Ostatnio na ulicach Powidza w Wielkopolsce pojawiał się wściekły pies. W obawie rozszerzenia się wścieklizny zarządono rzeź 146 psów, które wykazywały objawy tej choroby. Trupy zwierząt zabrano do przetworzenia padliny w Osińcu pod Gniezmem.

OFIARY

Zamiat powinnowań noworocznych składają zł. 30 na szpital dla dzieci W. Opatrzności. Dr. Broen składa na Chrzęścielnicy T-wa Dobroczynności w Bezdnie zł. 5 (pięć); na T-wa Przechyżniczku w Sosnowcu, jako nieprzyjęte honorarium przez p. dra Stanisława zł. 5 (pięć) — razem zł. 10.

Wykaz ofiar

złożonych na rzecz T-wa Pomocy dla biednych chrześcijan w Dąbrowie Górniczej zamiat powinszowań noworocznych

Z uwagi na to, iż w ogłoszonym przed kilkanaście dni wykazie ofiar, złożonych na rzecz Tow. pomocy dla biednych chrześcijan w Dąbrowie, zamiast powinszowań noworocznych, opuszczono cały następ, zawierający kilkanaście nazwisk, obecnie zamieszczamy powtórnie cały wykaz ofiar

Zł. 100 XX. Zł. 55 KOLONIA francuska Huty Bankowej. Zł. 50 pp. J. Musiałowie. Zł. 25.50 p. Cz. Oweczarkowa. Po zł. 20: pp. dyr. J. Gajlowie Lwów, A. Lewandowska, dyr. W. Swirhumowie. Po zł. 15: pp. S. Paszkowski, R. Morgulowie. Po zł. 10: pp. W. Kazimowski, K. Talkowie, Bank Udzielowy, dyr. Stankiewiczowie. Po zł. 5: pp. M. Stecki, T. Stoch, J. Skorupski, Z. Rościszewscy, S. Blokowic, S. Kawowie, J. Mildowie, W. Jankowski, M. Lachowscy, J. Falewiczowie, Lwukowie, Chabonet, Kierniszewscy, Kwapińscy, W. Ryłmanowicz, 5, ks. prob. St. Niedźwiedzki, Zł. 4 R.D. Po zł. 3: pp. Gebik, S. Skórka, L. Szymczyk, W. Kotalewski, J. Sarowiec, S. Talkowie, Hesse, Zwoliński, Zygmant, dr. Lipsy, dr. Barlioki, Cichońscy. Zł. 2.50 ks. Mieszczakowski. Po zł. 2: pp. J. Grudziński, P. Kunda, S. Merta, S. Nowak, J. Frawczak, S. Jamiszowski, S. Szymczyk, S. Safernus, Wilk, H. Kula, A. de Ville, Gerard, Berquin, Mieszki, Wolf Musiałek, Kazimowski, I. Gallot, Kotarscy, A. Ryłmanowicz, R. Rudzki, Zł. 1.70 p. J. Lambert. Po zł. 1.50: pp. Świerczewski, Musiałek, komisarjat PP w Dąbrowie, Malecki, Czarnik, Rurański, Zł. 1.10 Personal sem. N. M. Po 50 groszy: pp. Zdzialek, Około-Kula, M. Wojtusik, J. Grzażalska, E. Piwowarczyk, M. Otto, E. Wacławek, F. Hoffler, W. Bolechowski, A. Przymus, P. Klich, S. Frankiewicz, W. Czajkowski, W. Jamiszowski, W. Kalliszek, B. Was, S. Jagomski, T. Fortunka, Fabian Sobolewski, Kulesza, Geborski, Wojcieszowski, Węglodziej, Poludańsk, wice Gadowski, Chacura, Matk, Koffmann, Baran, W. Zek, Bratkowski, Kosmider, Walasek, Chyla, Kudlak, Trelński, Kosmider, Nowak, Onogowski, Rurański, Czernik, Kanowski, Baldys, Kotula, Janikowski, Kalat, nieczytelny, Siostry Miłosz, nieczytelny. Po zł. 1: pp. J. Zawadzki, L. Gwóźdź, J. Morawiec, Czerneda, Fidyk, A. Strzemiński, J. Gorzkowski, J. Kuralewski, Midyk, Buczyński, Puchalski, Cybulski, Kokosa, K. Kula, W. Kalarus, J. Kula, S. Ciolek, Gajger, Nabrzałik, W. Aleksami, Bujałkowski, Zajac, Kroban, Kruczek, Wieczorkiewicz, Wojtala, Modelski, Klimaszewski, Germal, Rudawski, Kuzior, F. Szmidt, Jechimczyk, J. Mysliwiec, Sikorski, Kula, W. S. Wicher, Borowiecki, Małula, Witkowski, Banasik, Kowacki, Zdebel, Latos, Jaros, Łaskawiec, Zgadzaj, S. W. Śniński, nanka, Sulejewski, Mioduszewski, 5 nieczytelne, Herszfeld, Kesk, Skarba, Berquin, Zaborowski, nieczytelny. 35 gr. XX 50 gr. Wilk. Po 20 gr.: pp. Sliwówna, Trochówna, Borkiewicz, S. F., Ostaszewski, 25 gr. nieczytelny. Razem zł. 625.70.

PROGRAM RADJOWY

SOBOTA 4 STYCZNIA 1936 R.

6.30 Kolenda i gimnastyka. 6.50 Muzyka lekka (płyty). 7.55 Para informacyj. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.15 Koncert onk. Artima Furmańskiego. 13.00 Zespół Harmonistów. 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30 Lekcja języka polskiego. 13.45 Utwory Griega (płyty). 14.30 Piosenki (płyty). 15.00 „Gruba gra” — humoriska Wiktora Zaka. 15.15 Nasz handel morski. 15.22 Życie artystyczne i kulturalne Śląska. 15.30 Sekstet Jadwigi Klechmowskiej. 16.00 Lekcja języka francuskiego. 16.15 Hęćni w wykonaniu Aleksandra Bielakowa. 16.30 Skrzynka Anioła. 16.45 „Cala Polska śpie wa”. 17.00 Transmisja nabożeństwa z Ostrej Bramy w Wilnie. 17.50 „Nasze miasta i miasteczka”. „Tynieć” — pogadanka — wygl. Jerzy Michałowski. 18.00 Teatr Wyobraźni: Smochowski dla dzieci pt. „Kłecz do świata”. pg. Jerzego Ostrowskiego — w opracowaniu Małgorzaty Sterbowej. 18.30 Skrzynka Cioci Heli dla dzieci. 18.45 Koncert reklamowy. 19.00 „Św. Augustyn o muzyce” — pogadanka — wygl. prof. Józef Maślanka. 19.35 Wiadomości sportowe. 20.00 Wieczór kolend. 20.55 „Obrazek z Polski współczesnej”. 21.00 „Andycja noworoczna dla Polaków z zagranicą”. 21.50 „Wesoła Sylweta”. 22.00 Muzyka lekka w wyk. Małej ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. 23.05 „Spacer po Europie” — retransmisja ze stacji zagranicznych.

Cechą dobrej gospodyni jest korzystanie w domowym gospodarstwie w jaknajszerszym zakresie z usług elektryczności.

Wzór Sherlocka Holmesa jasnovidzący lekarz sądowy

W Londynie zmarł w 87 roku życia lekarz prof. dr. Pepper, jeden z najwybitniejszych lekarzy sądowych. Dr. Pepper był prototypem wszystkowiedzącego kryminologa, występującego tak często w powieściach kryminalnych Conan Doyle'a.

„Jasnovidzący”, gdy wykrył i zrekonstruował zbrodnię „Sinobrodego” z Londynu, dra Crippena, który w r. 1910 zamordował swoją żonę, ponieważ stanowiła przeszkodę w posłubieniu jego asystentki.

Jego sławę zapoczątkował niezwykle wypadek identyfikacji zwłok zamordowanej na cztery lata przedtem K. Holland. Podał on wówczas z całą dokładnością, kto był sprawcą zbrodni i w jaki sposób została ona wykonana.

Okazało się, że dr. Crippen zgładził także szereg swoich pacjentek, które obrabował, albo ubezpieczył i przywłaszczal sobie premje esekuracyjna, aby tylko móc posłubić ową asystentkę.

Gdy na tej podstawie aresztowano przyjaciela Kamilli Holland, Samuela Herbarta Dougala, pod naporem druzgocących argumentów przyznał się zbrodniarz do popełnienia morderstwa i oświadczył, że obraz jego czynu był podany z taką dokładnością, jakgdyby przyłapano go na gorącym uczynku, a nie dopiero po czterech latach. Prof. dr. Pepper okazał się niemal

„jasnovidzący”, dzięki swej genialnej intuicji, postrachem wszystkich zbrodniarzy. Jego dokładne opisy zbrodni, jak gdyby był naczelnym świadkiem, wprowały w zdumienie najpoważniejszych kryminologów, którzy obdarzyli go przydomkiem „człowieka wesechwidzącego”. Najpoczytniejsi autorzy powieści kryminalnych czerpali temat z jego fantastycznych przeżyć i ubiegali się u niego o wywiady.

„OPTOFOT”

Sosnowiec 3 Maja 11 Tel. 9-94
największy wybór Radiodbiorników na raty i za 6% pożyczkę Narodową

DROBNE OGŁOSZENIA

LOKALE

3 POKOJE z kuchnią słoneczną nowoczesnie urządzone w śródmieściu do wynajęcia od 1 lutego. Zgłaszanie się można od 11-15 i Maja 14 u gospodarza

POKOJ umeblovany z utrzymaniem do wynajęcia Wiadomość „Kurier Zachodni” Dąbrowa, omówiono omówiono

KUPNO SPRZEDAŻ

SER TWAROGOWY 40 gr. za kg. Spółdzielnia Ziemiańska. 9265

ZAKŁAD TAPICERSKI Piotr Tomczyk Sosnowiec, Nowopogorzelska 19. Polca nowoczesne otomany, tapczany, to tele kanadyjskie. Robota pierwszorzędna Ceny konkurencyjne! Warunki dogodne. 9017

MASZYNE

do pisania sprzedam okazynie Bicia Czajkowskiej tel. 5-71. Sosnowiec, Malachowski, Hala Rozwoju 144

KILIMY

dwa nowe 2 x 3, kupon na ubranie sprzedam korzystnie. Zgłoszenia do Administracji pod „Kilimy”. 127

POSADY I PRACE

POTRZEBNE dziewczyny do roznośnienia gazet. Zgłoszenia: J. Hławski, Sosnowiec, 3-go Maja 23. 145

POTRZEBNA służąca do wszystkiego z dobrym praniem i gotowaniem. Zgłaszać się ze świadectwami. Sosnowiec, Rudna 3 (Gimnazjum) od godz. 5 do 5. 131

DZIEWCZYNA mówiąca po francusku poszukuje miejsca do dzieł. Sosnowiec. Przechodnia 3 m. 22. 129

POTRZEBNA ekspedientka z branży spożywczej kolonialnej. Wiadomość: Sosnowiec, Modrzewowska 1 m. 11 między — godz. 17 — 20. 141

Różne

GLUBNE FOTOGRAFIE artystyczne wykonuje S. Mieszkowska Sosnowiec, Piłsudskiego 20. Uwaga: Filij na Pogoni nie posiadamy. 9496

ZARZĄD MIEJSKI w Sosnowcu podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 9 stycznia r.b. o godz. 11 przed południem na Targowicy w Modrzewowie odbędzie się — sprzedaż droga publicznej licytacji jednej pary koni roboczych (wałachy). 121

ZGUBIONE DOKUMENTY

FAJMAN HERSZLIK fryzjer uniwersalna — zgubiona kartę rzemieślniczą starostwa bełzkiego. 142

LEGITYMACJE szkolna wydana przez Liceum Handlowe w Chorzowie zgubiła — Wiesława Ruskówna. 140

UNIWAŻNIAM zagubiona książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U Zawiercie, Bolesław Kidawa. 125

Reklama jest dźwignią handlu.

WĘNIANA SUKIENKA NA OODZIEN ma być skromna, bez nadmiernej przybrania, za to dobrze skrojona. Prosty fason sukni z materji superkrowej lub w kratę przybrany jest tylko białą pikową plisą z przodu i dużymi guzikami z metalu. Również bardzo prosta w kroju jest sukienka pośrodku, przybrana tylko twarżowym kołnierzem tworzącym załot, który jest auto stabilizowany, podobnie jak kołnier, plisy i brzeg stanki na sąsiednim rysunku.

POLICJA PUSTYNNNA. Wobec zaostrożenia się stosunków angielsko-włoskich, zmniejszone zostały obustronne strażnice na pograniczu Egiptu i Libji. Na zdjęciu patrol policji pustyńnej, posługującej się wielbłądami.

JAN KIEPURA

w najnowszym i najlepszym filmie p. t. **Kocham wszystkie kobiety**

WUWAGA! Niechaj wszyscy spieszą obejrzeć to arcydzieło, gdyż film wyświetlany będzie tylko krótki czas.

Dziś **MARTA EGGERTH** na zaszczyt zaprosi wszystkich swoich sympatyków na szampańską komedię wiedeńską pt. **AUDJENCJA W ISCHLU** w której wystąpi wraz z Szkoła-Szakalem i Pawłem Horbigerem.

Nadprogram: Najnowsze Tygodniki Pata i Paramounta.

Wkrótce: „CZERWONY SUŁTAN” Abdul Hamid.

DZIŚ FLIP I FLAP w filmie: **Byli sobie dwaj hultaje** stworzyli swe najlepsze kracie, które przejdą do historii komedji filmowej — Cudowna reżyserja, genialna gra artystów, wspaniała muzyka i frajująca treść.

NADPROGRAM: **Z Adrjatyku na Bałtyk** Film ilustrujący inauguracyjną podróż motorowca transatlantycznego „Piłsudski” z Triestu do Gdyni

SOSNOWIEC. Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka pocz. 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7. Rekopisów redakcja nie zwraca.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA. Po 10 wyrazów w każdym kosztują: 30 drobnych ogł. 20 zł. 20 drobnych ogł. 15.00 zł. 10 drobnych ogł. 7.00 zł. 5 drobnych ogł. 4.00 zł. Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się — po 5 gr.

Wydawca i redaktor naczelny: STEFAN ANOLD. — Druk „KURIER ZACHODNI” w Sosnowcu, Piłsudskiego 4 — Redaktor odp. HENRYK STRYLEWICZ.